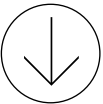

Hobuleť

Hobulet 11/2019
Měsíčník MČ Praha 7

3	Potkáváme je	Kreslířka na těla Elis
4	Aktivní 7	Vše, co byste měli vědět
9	What's up	Výběr zpráv v angličtině a ukrajinštině
10	Téma	Samet na Sedmičce
16	Rozhovor	O Karlu Krylovi, poslechovkách i revoluci s Jiřím Černým
20	Kulturní přehled	Přehled kulturního dění na Sedmičce
22	Kultura	Pozvánky na zajímavé kulturní akce
24	Zaostřeno	Stop týrání seniorů
26	Archiv	Jak se žilo v Praze 7 před 135 lety?
28	Hyde Park	Budoucnost Bubnů - názory zastupitelů
30	Dětem	Víš, po kom jsi?
31	Stalo se	Co se stalo v říjnu a nemělo by vám ujít
32	Info	Další praktické informace

Inspirujte Hobulet
Máte tip na článek nebo zajímavou osobnost? Napište nám na email: hobulet@praha7.cz. Za inspiraci předem děkujeme.

Tak to vidí

Peter Fabo (*1983) je původně slovenský sochař a fotograf žijící v Praze. Vystudoval Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze, kde od roku 2010 působí také jako lektor. Kromě fotografie se věnuje i objektům, instalacím a autorským knihám. Vystavoval v Kjótu, Berlíně, Kolíně nad Rýnem nebo v belgickém Lutychu. Pro Hobulet nasnímal portréty tatérky Elis a Jiřího Černého.

Václav Havlíček (*1985) je ilustrátor, jenž svou kresbou doprovodil rubriku Téma a připravil obálku. Vystudoval Vysokou školu umělecko-průmyslovou v Praze, podílel se na interiérech bister a pekáren Aromi, vystavoval v Česku i v USA, ilustroval časopisy Živel, Čilichilli nebo Nový prostor.

Most přes řeku Čas

Sloupek Jindřicha Šídla
Autor je novinář redakce Seznam.cz.

Čtyři a půl roku už na tomhle místě vycházejí tyto sloupky. Stalo se za tu dobu mnohé. Přestěhovali jsme se. Byli jsme čtyřikrát volit. Ve Stromovce už skoro opravili Šlechtovku. Zřítíla se ovšem Trojská lávka, takže se k ní z Troje suchou nohou nedostanete. Z holešovické tržnice zmizely stánky trhovců. Byl otevřen tunel Blanka. Galerie DOX oslavila 10. výročí. Sparta nevyhrála titul. Život v naší městské části se zkrátka ubíral předpokládanými stezkami. A pak už to začíná být natolik složité, že je potřeba pomoci si přesnou citací novinových titulků i s datem.

„Zastánci slavného Libeňského mostu vyhráli. Žádné bourání, bude se opravovat.“ 25. února 2016

„Praha uzavřela Libeňský most. Přístupný zůstává jen pro cyklisty a chodce.“ 19. ledna 2018

„Praha si na chvíli oddychne, na Libeňský most se vrátily tramvaje i auta.“ 3. března 2018

„Pražští radní schválili zbourání Libeňského mostu. Nový je ekonomicky výhodnější, říká Krnáčová.“ 24. dubna 2018

„Libeňský most se bourat nebude. Primátor Hříb si nechá vypracovat studii opravy.“ 27. listopadu 2018

„Libeňský most se začne opravovat už letos. Dopravu to zatím neomezí.“ 22. ledna 2019

„Oprava Libeňského mostu zůstává v nedohlednu, do výběrového řízení se přihlásila jen jedna firma.“ 2. září 2019

„Praha zavře na dva roky Libeňský most. Bez náhrady.“ 14. října 2019

Výčet je to samozřejmě velmi neúplný, tento dramatický příběh o lidské touze a rozpadajícím se betonu prošel mnoha nečekanými zákrutami a mnohé další jej ještě jistě čekají.

Poslední verze ovšem praví, že most bude uzavřen v roce 2021, což zní samo o sobě dost podezřele, protože to je rok před komunálními volbami. Oprava by měla trvat dva roky. (Čti: Nikdo neví.) Cena: Dvě miliardy korun. (Čti: Nikdo neví.)

A hlavně, celá akce odrízne nás, obyvatele Mokřadu, od Palmovky a zbytku světa na východ od našich domovů, což jistě není důvod k citovému strádání, ale z praktických důvodů to může být - jednoduše řečeno - pěkný opruz. Plánovaný náhradní most nebude. „Automobilů tam zas tolik nejezdí,“ pravil náměstek primátora pro dopravu Adam Scheinherr, což samozřejmě svádí k otázce, kdy naposledy Libeňský most viděl a jestli o té věci mluvil například se starostou Prahy 7 a svým spolustraníkem z hnutí PRAHA SOBĚ Janem Čížinským, který ještě před necelými dvěma lety tvrdil, že Holešovice čeká bez náhradního mostu katastrofa. Tohle nevypadá ještě jako definitivní konec. Další zásadní informace očekáváme nejspíše v lednu - pokud ten most do té doby nespadne. ●

Patřím jinam

„Když jsem asi jako osmiletá potkala přítele své sestry, který měl na rameni vytetovaného válečníka, byla jsem naprosto fascinovaná. Od puberty jsem si čmárala fixami po ruku, aby to bylo co nejvíc vidět, a mí rodiče si postupně zvykali na mou přeměnu z princezny na panáče,“ vzpomíná tatérka Elis, která lidská těla zkrášluje už sedmým rokem.

První tetování jí v šestnácti vytvořila její kamarádka, která se to teprve učila. „Tehdy se tetovalo podle předloh z katalogu, vybrala jsem si motiv, obtisklo se to na krk a pak už následovala jen hodina bolesti. Dodnes si to pamatuju.“ Na své tělo si pak přidávala další obrázky.

„Ve dvaadvaceti jsem to rozjela ve velkém a nechala si potetovat celou ruku. Postupně došlo na všechny končetiny,“ glosuje Elis, která tím tenkrát chtěla dát společnosti jasně najevo, že patří jinam.

Dnes je podle Elis tetování ohromný trend a mezi mladými jsou skoro výjimkou lidé, kteří žádnou kěrku nemají. „Skoro bych řekla, že je víc tatérů než klientů. V tetovacích potřebách si můžete pořídit jehličku s barvou a udělat si tetování sama na koleně,“ směje se. Své zákaz-níky ale od kresbičky na kůži občas odrazuje. „Nerada tetuju nějaké symboly, se kterými úplně nesouzním - to radši doporučím jiný salon. Často se také snažím rozmluvit určité texty či oduševnělé citáty. Ty jsou totiž většinou produktem nějakého aktuálního duševního stavu, třeba melancholie nebo smutku, a to si připomínat celý život fakt nechcete,“ vysvětluje.

Nefandí ani motivům dětských tváří, které si hrdí rodiče občas nechávají na svá těla zvěčnit. „Realistika mě nebaví, tudíž mi ani nejde. Kdyby se to nepovedlo, nechtěla bych být u toho. Kresba navíc po pár letech vybledne a stane se z ní nevzhledný flek. U nás to umí opravdu jen pár lidí. Nedávno jsem tetovala kamarádce na stehno Al Pacina a podle mě je to spíš Mickey Rourke, ale jí se to líbí,“ směje se. Nejoblíbenějším místem pro tetování je podle Elisinych zkušeností vnitřní strana zápěstí. Výjimkou nejsou ale ani různé linky v obličejí - takovou práci však Elis odmítá. „Obličej už je na mě moc, přeci jen tam malůvky pod žádné tričko neschováte.“ Nejbolestivějším místem jsou pak žebra, záda u okolí páteře a podkolenní jamka. „Mám sice různé oblbováky, ale podle mě bolest k tetování prostě patří. Je třeba si ho zasloužit, takže to opravdu není pro každého.“

Občas se ale setkává s odsuzujícími pohledy. „Řada lidí má tetování stále spojené s kriminálem a občas se na mě v tramvaji někdo mračí. Někdy ale i spontánně zapředou hovor a zajímají se. Před pár lety si u mě dokonce nechala starší dáma na ruku vytetovat iniciály svých vnoučat. Když jsme to poskládaly, vzniklo z toho slovo pako. Druhý den přišla pro něco podobného i její kamarádka,“ líčí s úsměvem Elis, která svými kresbami zdobí celou rodinu. „Děda mého přítele si přál kěrku k narození-nám, tak ji má.“ ●

Text – Klára Janicki, foto – Peter Fabo

- Zprávy z radnice
- Pro seniory
- Akce a festivaly
- Komunita a neziskovky

Praha 7 dějinná

Sloupek Jana Čížinského
Autor je starosta Prahy 7

Milí sousedé, nezapřu v sobě učitele historie a dnešní sloupek věnuji listopadovým událostem a tím i dějinám Letné, našeho kopce, podle kterého se říká části naší čtvrti. Nejznámější částí vrchu Letná byla odjakživa jeho pláň, jež dlouhá staletí fungovala jako cvičiště a seřadiště vojska a strategické místo před hradbami Prahy. Vojenské cvičiště koncem devatenáctého století nahradilo cvičiště sportovní. Konaly se zde první všesokolské slety, závody atletiky, cyklistiky i zápasy v kopané. Působily zde známé fotbalové kluby AC Sparta, SK Slavia a DFC Prag. Fotogenická Letná s Pražským hradem v pozadí lákala všechny režimy k vojenským přehlídkám. Komunisté zde pořádali kromě přehlídek i prvomájové průvody a postavili na Letné obří sochu diktátora Stalina, kterou ale záhy vyhodili do povětří. Komunistickému režimu se naše Letná nakonec stala před třiceti lety osudnou. Zlomem sametové revoluce byl víkend 25. a 26. listopadu 1989, kdy právě zde po týdnů velkých demonstrací navazujících na brutální zákrok bezpečnostních sil dne 17. listopadu demonstrovalo na 800 tisíc lidí toužících po svobodě. A je to opět naše Letná, kde se letos konají velké demonstrace na podporu nezávislosti justice a za změnu stylu politiky v naší zemi. Slavíme 30 let svobody. Važme si toho, že ji máme. A snažme se předat svým dětem nejen svobodu, ale i vědomí její hodnoty. A tímto směrem jde i Prahou 7 podpořená výstava ve stanu na Letenské pláni nazvaná Komunikace 89. Přijďte se prosím na ni podívat. Stojí to za to.

Jan Čížinský

Zasedání zastupitelstva

Zasedání zastupitelstva MČ Praha 7 je naplánováno na pondělí 4. listopadu od 17 hodin v místnosti č. 227 radnice. V 18 hodin jsou na programu dotazy a připomínky občanů. Jste srdečně zváni.

Co schválili zastupitelé v říjnu?

Zastupitelstvo na svém říjnovém zasedání schválilo připomínky k územní studii pro rozvojové území Holešovice Bubny-Zátory. Praha 7 tak učinila další významný krok ke zformování budoucí podoby jednoho z největších a nejvýznamnějších brownfieldů v Praze. 97 připomínek městské části se věnuje struktuře území, objemu navrhovaných staveb, šířkám ulic, dobré prostupnosti celé oblasti, prostoru pro stromy v ulicích či pro parky a mnoha dalším otázkám vytvoření pestré a funkční čtvrti. S kompletními připomínkami MČ Praha 7 se můžete seznámit na webu radnice. Zastupitelé rovněž schválili uzavření smlouvy s Bytovým družstvem Veverkova, která městské části zajistí možnost využívat dlouhodobě nepřístupný objekt ve vnitrobloku. Po rekonstrukci zde bude možné umístit nové školské zařízení. Schváleno bylo také zateplení školky na Ortenově náměstí, na něž bude Praha 7 žádat o dotaci z OP životní prostředí. V neposlední řadě zastupitelstvo odsouhlasilo pokračování projektu Komplexní přístup k řešení bezdomovectví a sociálního vyloučení v Praze 7 v roce 2020, jehož cílem je pomoc lidem v tíživých životních situacích získat a udržet si práci a postavit se znovu na vlastní nohy. ●

→ www.praha7.cz

Se starostou u stolu

Srdečně vás zveme na další neformální setkání se starostou Janem Čížinským. Tentokrát se s vámi potkáme ve čtvrtek 21. listopadu od 18 hodin v restauraci Na Kovárně, Kamenická 17. Spolu s Janem Čížinským bude na vaše dotazy odpovídat také místostarostka Hana Třeštíková. Speciálním hostem tohoto setkání bude opět senátor za Prahu 7 Václav Hampl. ●

Sbírka ošacení

Radnice ve spolupráci s neziskovými organizacemi pořádá sbírku zimního oblečení pro potřebné. Čisté čepice, rukavice, šály, zimní boty a nové ponožky můžete přinést po předchozí dohodě na tel.: 739 409 031 do kanceláře č. 135. Sběrka se týká oblečení pro dospělé. Z hygienických důvodů prosím nenoste spodní prádlo. Děkujeme vám všem, kteří pomáháte. ●

Vlajčky zdarma k 17. listopadu

K blížícímu se státnímu svátku - Dni boje za svobodu a demokracii 17. listopadu - nechala radnice vyrobit vlajčky do oken ve velikosti A3. K dispozici budou zdarma od 11. listopadu do rozebrání v podatelně úřadu, v přízemí v místnosti č. 17, a v informačních centrech v ulici Milady Horákové a Dělnická. ●

Oprava Libeňského mostu

Oprava spojky Holešovic a Libně by podle záměrů vedení metropole měla začít za dva roky, v době, kdy by již měla stát nová lávka pro pěší a cyklisty do Troje. Aktuálně probíhá konzultace se zájemci o zakázku. Stanoveny už jsou objízdné trasy MHD, možné objížďky pro automobilovou dopravu se na magistrátu stále řeší. Zcela vyloučena dosud není ani výstavba souběžného náhradního mostu, ačkoliv ho studie, kterou si vedení města nechalo pořídit, z ekonomických důvodů nedoporučila. Rekonstrukce, po které by most měl vydržet dalších nejméně 50 let provozu, je naplánována na dva roky. ●

Tichá vzpomínka na hrdiny

Srdečně vás zveme na vzpomínkový ceremoniál na válečné veterány, který proběhne 11. listopadu od 10 hodin v ulici Nad Štolou 8 u pamětní desky věnované brig. gen. Rudolfa Medkovi a válečným veteránům. Tento významný den oslavují prakticky ve všech evropských zemích a slaví se i v USA a v Kanadě. Připomíná uzavření příměří s Německem v roce 1918, jímž skončila první světová válka. ●

Naladte se na Vánoce

Atmosféru blížících se vánočních svátků navodí v ulicích adventní osvětlení, vyzdobeny budou ulice Dukelských hrdinů, Komunardů, Milady Horákové a Strossmayerovo náměstí. Náměstí ozdobí vánoční stromy. Slavnostní rozsvícení proběhne již 27. listopadu od 16 hodin na Strossmayerově náměstí za doprovodu Pražských žesťů a sboru Radost a 4. prosince od 16 hodin na Ortenově náměstí za pěveckého vystoupení Kühnova dětského sboru Praha 7. Pro děti i dospělé bude připravena horká čokoláda a svařené víno. Strom můžete přikrášlit i ozdobou vlastní výroby. ●

Týden vědy

Od úterý 12. do pátku 15. listopadu se Národní technické muzeum a Národní zemědělské muzeum připojuje k Týdnu vědy a techniky Akademie věd ČR. V obou muzeích na vás čekají komentované prohlídky. V NZM můžete navštívit i několik tematických přednášek. Vědci z Výzkumného ústavu pivovarského a sladařského připravili na úterý 12. listopadu přednášky o pivu, na kterých se dozvíte nejen o tajemství chuti tohoto nápoje, ale i o postavení piva v české gastronomii. O lepku zase můžete diskutovat ve čtvrtek 14. listopadu od 18 hodin a zjistíte, jaký je rozdíl mezi alergií a intolerancí k lepku. Vstup volný. ●

→ www.tydenvedy.cz

Měsíc vzdělávání

Listopad se na Sedmičce ponese ve znamení vzdělávání. Na Výstavišti proběhne ve dnech 14.-16. listopadu ojedinělý festival o vzdělávání PREF (The Prague Educational Festival), na kterém bude mít odborná i široká veřejnost možnost dozvědět se mnoho o nových trendech ve vzdělávání na základních i středních školách. Cílem festivalu je inspirovat odborníky i širokou veřejnost nejnovějšími přístupy ke vzdělávání, podpořit vzájemnou výměnu zkušeností a ovlivnit směřování vzdělávání v ČR. Na festivalu se představí odborníci z Česka i ze zahraničí, zapojí se také radnice Prahy 7 a naše školy.

Další významnou akcí bude veletrh Úspěch pro každého žáka, jehož letošní ročník hostí ve dnech 29.-30. listopadu ZŠ Strossmayerovo náměstí a v partnerství s naší městskou částí jej pořádá Stálá konference asociací ve vzdělávání. Veletrh je určen především pro týmy MAP (Místních akčních plánů vzdělávání) a zástupci našich škol a školek jsou mezi pozvanými. Součástí programu budou hospitace ve výuce, reflexe s učiteli, veletrh podpůrných organizací, workshopy a mnoho dalšího.

V rámci MAPu proběhla v září série seminářů pro pedagogy napříč školami v Praze 7, zářijový byl mimo jiné věnován přístupu k dětem, v říjnu žákovské a studentské participaci a pedagogovi jako průvodci dětí, listopadové semináře se zaměří na školskou supervizi, která může být pro pedagogy a ředitele možností pro sebereflexi a pomoci při řešení běžných i složitějších situací, do kterých se ve svém náročném povolání dostávají.

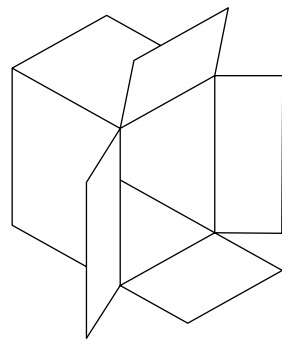
V listopadu budou pokračovat školení pro 160 pedagogů z našich škol v práci s agresivním žákem a v rozpoznávání dětí ohrožených domácím násilím, které radnice organizuje ve spolupráci s Centrem Locika.

Pro širší veřejnost se v listopadu uskuteční několik participativních akcí vzdělávání, o kterých budeme průběžně informovat na Facebooku městské části a webu radnice. ●

Noc bez domova na AVU

Jaké je to být bez domova? Ve čtvrtek 21. listopadu od 17 hodin si to můžete zkusit u Akademie výtvarných umění. Celorepubliková akce s názvem Noc venku nabízí pohled na bezdomovectví z jiné perspektivy a jejím cílem je ve formě společné straveného večera proměnit pohled na lidi bez domova. Ve spolupráci s organizacemi a iniciativami, které pracují s lidmi bez domova nebo se zajímají o oblast bezdomovectví, je připravený bohatý program aktivit od koncertů, besed, přednášek, filmových projekcí a výstav až po výtvarný workshop. Vstupné je zdarma nebo za příspěvek do sbírky šatstva pro lidi bez domova. Program vyvrcholí přespaním venku. Sraz je na Strossmayerově náměstí ve 23.30 hodin, spacáky s sebou. ●

→ www.facebook.com/lidejakomy/
→ www.facebook.com/architektibezhranic

Mikuláš sportuje

Český ženský basketbalový klub ZVVZ USK Praha, který sídlí na Sedmičce, připravil na sobotu 30. listopadu pro děti a jejich blízké mikulášskou besídku. Sportovním odpolednem s hráčkami kategorie A vás provede komentátor Jan Smetana. Po sportu zbude čas i na sladkosti. Besídka proběhne od 12 do 16 hodin ve Sportovní hale Královka, Nad Královskou oborou 51. Vstup je volný. ●

→ www.uskbasket.cz

Intimní život rostlin

Víte, jaké figle používají rostliny ke svému rozmnožování? Ponořte se do tajů přírody a poznejte, jak se rozmnožují kosatce nebo jak si rostliny dokážou vytvořit potomstvo bez tatínka. Originální vzdělávací a interaktivní výstava ve skleníku Fata Morgana zábavnou formou přiblíží málo známou intimní stránku života rostlin. Můžete si také vyzkoušet, jak byste byli úspěšní při opylování rostlin. Výstavu můžete navštívit od 7. listopadu do 5. prosince denně kromě pondělí od 9 do 16 hodin v Botanické zahradě Praha. ●

→ www.botanicka.cz

Dotace na výsadbu listnatých stromů

Ministerstvo životního prostředí spustilo nový dotační program na podporu komunitní výsadby listnatých stromů na veřejných prostranstvích. Získat dotaci až 250 tisíc korun, zasadit stromy a zapojit se do celonárodní iniciativy #sazimebudoucnost může prakticky každý. Žadatel musí mít prokazatelný vztah k místu sázení. Příspěvek je určen k úhradě sazenic, potřebného materiálu i následné péče o stromy. Žádosti se přijímají od října do 31. srpna 2020 nebo do vyčerpání dotace. ●

→ www.sazimebudoucnost.cz
www.narodniprogramzp.cz

Sláva amatérům

Organizovaná amatérská fotografie měla od svého vzniku nemalý vliv na vývoj české fotografie, na její uplatnění, význam i formu. Výstava v Národním technickém muzeu představuje vývoj amatérské fotografie od vzniku prvního Klubu fotografů amatérů v Praze v roce 1889 až po rozpuštění organizace fotoamatérských klubů a jejich začlenění do struktury Revolučního odborového hnutí v padesátých letech minulého století. Těšit se můžete i na historické fotografické přístroje. Výstava Sláva amatérské fotografie je k vidění v NTM od 6. listopadu do 26. dubna. ●

→ www.ntm.cz

Jirečkova

Jirečkova ulice na Letné patří k těm nemnoha ulicím v Praze 7, jejíž název se během její existence nikdy nezměnil. Literární kritik, publicista a politik Josef Jireček (1825-1888) zřejmě nedráždil ani nacisty, ani komunisty. Dnes již pozapomenutý Jireček se narodil ve Vysokém Mýtě, během svých pražských univerzitních studií se zapojil jako člen Národního výboru a účastník Slovanského sjezdu do revolučního dění roku 1848. V pozdější době se zabýval mj. reformou rakouského školství. V roce 1871 se stal ministrem školství v rakouské vládě. Působil také jako zemský (1878-87) a říšský (1879-87) poslanec. Po návratu do Prahy se stal předsedou Královské společnosti nauk (předchůdkyně dnešní Akademie věd), působil i jako člen pražského zastupitelstva, kde se zasloužil o povznesení školství v metropoli.

Ulice vznikla, podobně jako ty okolní, v prvních letech 20. století. Nakonec jeden z nejstarších domů čp. 949, na rohu s ulicí Nad Štolou měl nad vchodem letopočet 1906. Době zrodu ulice odpovídá i architektura většiny zdejších domů - vesměs decentně zdobné fasády ve stylu doznívající secese, u mladších činžáků střízlivější a jednodušší styl dvacátých let 20. století. Mezi architektonicky významnější můžeme snad počítat právě secesní domy čp. 1016, 1017 a 1018, které vznikly v roce 1909 podle návrhu architekta Václava Vacka. Není třeba pochybovat, že si Vacek na nich dal záležet - v domě čp. 1017 totiž provozoval vlastní projekční kancelář.

Obyvatelé Prahy 7 mají odjakživa podnikavého ducha. Desítky drobných živnostníků našly svá sídla i v Jirečkově. S trochou nadsázky by se mohlo ulici přezdívat Truhlářská, po první světové válce zde totiž sídlilo minimálně pět zástupců tohoto řemesla (Václav Bernard, Antonín Lácha, Václav Čermák, Baloun a Vonásek). Truhlář Antonín Vosáhló vyráběl ve dvoře domu 1018 zboží vpravdě exkluzivní - kulečnickové stoly. V meziválečném období se poměrně velké oblibě těšilo družstevní podnikání, což se projevilo i v Jirečkově ulici. Fungovala zde jedna za tří „sedmičkových“ prodejen Prvního výrobního družstva dělníků uzenářských nebo družstvo s téměř poetickým názvem Vydrukov (výrobní družstvo kovopracovníků v čp. 1015). Významný a úspěšný byl zdejší „závod pro zařízení a výrobu telefonů“ Mikrofona. Firmu vlastnil Ladislav Knotek, dílna se nacházela v domě čp. 1012, výrobky se prodávaly opodál v domě čp. 1010. Koncem dvacátých let se prodejna firmy přestěhovala do areálu tzv. Radiothru (na místech dnešního hotelu Mama Shelter a policejního prezidia). Zatímco dnes je téměř v každém druhém zdejším domě restaurace, před druhou světovou válkou tomu tak nebylo. Chodilo se sem ovšem do vyhlášené pivnice Smetanka, kterou v čp. 1013 provozoval Václav Hanzl. V Jirečkově ale probíhal i poměrně čilý společenský, dnes bychom možná řekli komunitní život. V domě čp. 13 měl sídlo zpěváký spolek Bendl, který byl založen v roce 1900. Zkoušky tohoto hudebního tělesa zde ale neprobíhaly - zpěváci se scházeli např. v sále restaurace U Moskvy v Rudolfově (Veletržní) ulici. Ve stejném domě, jak dokládá přiložený obrázek, také pořádaly v roce 1927 zdejší obyvatelky maškarní ples. Fotografií se pochlubily čtenářkám časopisu Hvězda československých paní a dívek. ●

Rubriku připravuje Stanislav J. Václavovic
Foto – archiv autora

Advokát radí
Přihlášení trvalého pobytu
v nájemním bytě

Uzavřela jsem nájemní smlouvu a nevšimla jsem si, že v ní stojí, že v případě přehlášení si trvalého pobytu do bytu musím zaplatit smluvní pokutu 10 000 Kč. Problém je, že trvalý pobyt potřebuji k tomu, abych mohla získat povolení k parkování pro rezidenty. Zkoušela jsem se dohodnout s pronajímatelem, ale ten je neoblomný, má prý špatné zkušenosti s člověkem, který se odstěhoval a po domě pak chodili exekutoři, protože si nezměnil trvalý pobyt. Dá se s tím něco dělat?

Podobná ustanovení lze najít v řadě nájemních smluv. Je nicméně nutné zdůraznit, že nájemce nepotřebuje k přihlášení údaje o trvalém pobytu souhlas pronajímatele. Přihlášení trvalého pobytu přímo ze zákona nezakládá žádné právo k užívání nemovitosti, jde pouze o evidenční údaj zejména pro stát. Pro vás může být důležitý soulad trvalého pobytu s tím skutečným nejen kvůli parkování, ale třeba i pro doručování pošty, pro registraci do zdravotnických či školských zařízení a v řadě dalších životních situací.

Nahlášení trvalého pobytu je upraveno v zákoně o evidenci obyvatel a rodných číslech. Vedle vyplněného formuláře a prokázání totožnosti musíte doložit i vlastnictví bytu nebo domu, případně své právo byt či dům užívat. Pokud tedy máte nájemní smlouvu, tak žádný souhlas pronajímatele nepotřebujete a stačí vám tato nájemní smlouva. Úřad se nebudě obdobnými zákazy a smluvními pokutami ve smlouvě řídit a pro přepis mu postačuje předložení platné nájemní smlouvy.

Podobná situace by ovšem neměla platit pouze u vlastníků či nájemců, ale i u oprávněných z věcných břemen (například právo doživotně bezplatně užívat byt) nebo podnájemníků (tedy těch, co si byt podnají-mají od nájemníků). Bohužel právě u podnájemníků je praxe obecních úřadů dosti nejednotná, některé vyžadují souhlas nájemce, který byt podnají-má, některé souhlas vlastníka bytu. Každopádně zákon zná pouze povinnost doložit oprávněnost užívání bytu, v případě podná-jmu by tedy mělo jít o předložení souhlasu vlastníka bytu s podnájmem a podnájemní smlouvy.

V případě, že byt užíváte díky svolení někoho jiného (například bydlíte bez smlouvy v bytě svého partnera či příbuzného), pak budete potřebovat jeho souhlas s ověřeným podpisem, případně s vámi bude muset zajít na ohlašovnu osobně.

Co se týče zákazu přehlášení trvalého pobytu ve smlouvě a hrozbu smluvní pokuty, tak takové ujednání by velmi pravděpodobně v případě sporu shledal soud jako neplatné. Občanský zákoník totiž zakazuje jednak výslovně smluvní pokuty v nájemních smlouvách, jednak ujednání ukládající nájemcům povinnosti, které jsou zjevně nepřiměřené. Za to lze dle mého názoru považovat i zákaz přehlášení trvalého pobytu.

Ačkoli tedy takový zákaz v nájemní smlouvě respektovat nemusíte, je vždy lepší se s pronajímatelem dohodnout, zejména pokud máte smlouvu na dobu určitou a hodláte v bytě bydlet delší dobu. Kompromisním řešením může být třeba dohoda vtělená do nájemní smlouvy, že po ukončení nájmu trvalý pobyt přehlásíte jinak. ●

Rubriku připravuje Mgr. Jan Vobořil, Ph.D., spolupracující advokát Iuridicum Remedium, z. s. (luRe).

Trápí vás dluhy nebo exekuce? Máte potíže s bydlením? luRe nabízí zdarma právní poradnu pro seniory. Poradnu naleznete na adrese U Výstaviště 3. Objednávejte se na tel.: 776 703 170. www.iure.org

Právní poradna pro obyvatele Prahy 7

Právní rady
Nevíte si rady s nějakou právní otázkou? Přijďte ji bezplatně prokonzultovat do právní poradny, a to ve dnech 6. listopadu v místnosti č. 227 a 20. listopadu v místnosti č. 225 od 15 do 18 hodin. Poradna je určena výhradně pro seniory z Prahy 7 a další potřebné na základě doporučení sociálního odboru.

Samet na Sedmičce

Bydleti jsme tehdy v ulici U Letenského sadu. Pamatuji si, jak v pátek 17. listopadu večer přiběhl domů rozčilený syn Michal a vyprávěl nám, co se stalo na Národní třídě. Byl jeden z posledních, co se dostali pryč koridorem v Mikulandské. Nečekali jsme, že se to tak rychle zvrtné. Víkend jsme trávili na chalupě, kde jsme samozřejmě hltali zprávy o tom, co se děje. Po zprávě z rádia Svobodná Evropa, že po zásahu policie zůstal ležet na dlažbě jeden mrtvý, jsme se rychle sbalili a odjeli zpět do Prahy. A v pondělí už jsem stála na Václaváku a pak na dalších demonstracích včetně těch dvou u nás na Letné. Byl to ohromný pocit. Před rokem 1989 jsem nebyla žádný disident, ale třeba antichartu jsem podepsat odmítla. Když režim padl, řekla jsem si, že se musím také zapojit. Tak jsem šla do Molochova, kde tehdy sídlilo Občanské fórum. A na podzim jsem za OF kandidovala v komunálních volbách. ●

Zdeňka Charvátová
Pozn. redakce: Smrt studenta Martina Šmída se nakonec ukázala být pouhou fámou.

Na Letné byla tehdy strašná zima, mrzlo, až praštilo. Z tribuny nás zdravil Václav Havel i Václav Malý. V mrazivém odpoledni mě hrálo vědomí, že je konec totalitnímu režimu. Šťastná příšla jsem domů, abych zjistila, že můj manžel pobíhá po bytě s utěrkou v ruce nad nedomytým nádobím, vnoučata se nemohla odtrhnout od barevné obrazovky, když se mnou na pláň nesměla. Tehdy mi můj muž řekl: „Konečně jsem uvěřil, že je konec.“ Znovu jsem si uvědomila, že svoboda je vzácný odkaz oněch dnů, který musíme stále chránit. ●

Naděžda Kalousová

Doba to byla vskutku překotná, média byla v rukou vládnoucí strany, informace o změnách se jen těžko dostávaly mezi občany. V té době jsem pracoval jako mistr tisku v Technické ústředně spojů. Jednou zazvonil telefon a předseda závodní KSČ mi řekl, ať nechám zamknout vstup do budovy. Prý po továrnách chodí skupiny studentů a nutí zaměstnance k občanské neposlušnosti. V žádné straně jsem nikdy nebyl, natož v takové zločinecké, tak odpovídám, že můj přímý nadřízený mi žádný pokyn nedal. Dnes se to zdá neuvěřitelné, ale taková to doba byla. Snad každý v naší zemi si přál změnu. Ani v tiskárně známek v Holešovicích tomu nebylo jinak. Se dvěma kolegy jsme u nás iniciovali vytvoření OF. Jediné, co se nám ale podařilo, byla sbírka peněz pro stávkující studenty. Podporu mezi zaměstnanci jsme sice měli, ale schůze OF jsme museli dělat až po pracovní době a to už většina lidí spěchala domů. Někdy to asi opravdu jinak nešlo. Myslím si ale, že u mnoha lidí se jednalo spíše o pasivitu s vědomím, že to stejně někdo (asi nahoře) nějak vyřeší. Cinkat klíčkema je ale, řekl bych, trochu málo. Od té doby uplynulo třicet let. Co nám zbylo z tehdejších nadějí? Ano, máme svobodu, demokracii. Pořád ale nějak bohužel vládne přesvědčení: „nemusíme se už o nic starat, postarají se jiní“. ●

Vladimír Svoboda

Foto – archiv Antonína Šrámka, kterému tímto děkujeme za poskytnutí fotografií.

Pečovatelské centrum seniorům

U Studánky 15 (vždy v 15 hodin)

- 6. 11. Beseda s operetním a muzikálovým zpěvákem Vratislavem Kadlecem
- 13. 11. Přátelství Alice Masarykové a Hany Benešové - přednáška
- 20. 11. Šmejdi a nekalé obchodní praktiky - přednáška
- 27. 11. Cestovatelský klub - Zakynthos

Pravidelné aktivity U Studánky
Pondělí 9.30 zdravotní cvičení, 14.30 trénink paměti

Tusarova 42 (vždy v 15 hodin)

- 7. 11. Beseda s kameramanem Vladimírem Smutným
- 13. 11. Ježek bez jablíčka, přednáška s ukázkou živého ježka
- 14. 11. Rodina T. G. Masaryka - přednáška
- 21. 11. Cestovatelský klub - Sicílie
- 27. 11. Závět a dědické řízení - přednáška
- 28. 11. Duo Regent - koncert hitů 60.-80. let

Pravidelné aktivity v Tusarově
Pondělí 10.30 zdravotní cvičení, 15.00 setkání s farářkou
Úterý 9.00 zdravotní cvičení pro zdatnější, 10.00 zdravotní cvičení na židlích, 14.00 trénink paměti

Vítáme všechny seniory, není třeba registrace předem. Vstup pro seniora i případný doprovod zdarma. Změna programu vyhrazena.

Šestihodinový závod

Modelářský klub SCRC-Praha 7 pořádá na osmiproudé autodráze Pražský okruh 51. ročník vytrvalostního šestihodinového závodu dvoučlenných týmů s modely kategorie, siluety cestovních vozů v měřítku 1:24. V sobotu 23. listopadu se od 13 do 17 hodin jede kvalifikace, následující den bude v 9 hodin odstartováno finále. Vstup zdarma. Závod se koná v DDM v Tusarově ulici 1216/49-51. Bližší informace na tel.: 774 960 242. ●

Program Kulturně-komunitního centra

Kulturně-komunitní centrum v Přístavní 24 vás srdečně zve na pravidelné aktivity, jako je posezení u kávy či čaje při následujících akcích:

- 4. 11., 18. 11. 13.00 Anglická konverzace (pro mírně pokročilé)
- 4. 11. 16.00 Trénink paměti
- 11. 11., 25. 11. 13.00 Hraní scrabblu a carcassonnu
- 11. 11. 16.00 Mozkový jogging
- 12. 11. 15.30 Tradiční čínská medicína
- 14. 11. 16.00 Setkání kulinářů
- 18. 11. 16.00 Příčka Jižní Amerikou – cestovatelská přednáška
- 19. 11. 15.30 Čtenářský klub
- 25. 11. 16.00 Provence, Grand Canyon du Verdon – cestovatelská přednáška
- 26. 11. 15.30 Enneagram osobnosti

Vstup na akce je volný. Kompletní program a další informace získáte u Heleny Brožkové, tel.: 601 141 155, helena.brozкова@obcanskeporadny.cz. → www.obcanskeporadny.cz/ spolecne-pro-prahu-7

Listopad ve věži

Chcete si zahrát naživo s dalšími muzikanty a vyměnit si zkušenosti? Nebo si přijít jen poslechnout hudbu a možná najít spoluhráče do budoucí kapely? Vodárenská věž v pátek 15. listopadu od 19 hodin nabídne jamování ve věži, kde hudební zkušenosti nerozhodují a možnosti jsou otevřené. Akce bude probíhat každý měsíc za symbolické vstupné 20 Kč. V domě dětí mládeže Praha 7 jsou do konce listopadu pro veřejnost zdarma otevřeny také tradiční výtvarné a řemeslné workshopy. Můžete si vyzkoušet práci se dřevem, kůží, textilem a výrobu tradičních smaltovaných šperků a vánočních ozdob. Další informace najdete na webových stránkách, kde se lze na některé dílny předem přihlásit. ● → www.ddmpraha7.cz a www.vodarenskavezletna.cz

Vánoce na Výstavišti i s Mikulášem

Nakoupit vánoční dekorace, ochutnat cukroví, vychutnat si vánoční medovinu a svařák a užít si další sváteční aktivity můžete od pátku 29. listopadu do neděle 1. prosince na Výstavišti. Na venkovní ploše se uskuteční vánoční trhy, v Průmyslovém paláci zase hrnčířské a řemeslné trhy s doprovodným programem. Atmosféru navodí vánoční stromečky ozdobené od školek a škol z Prahy 7. V pátek proběhne rozsvícení vánočního stromu s lampionovým průvodem s anděly a čerty. O den později se můžete těšit na vystoupení dětí ze základních uměleckých škol. Mikulášská nadílka Prahy 7 se uskuteční v neděli od 15 do 17 hodin u vstupu do Výstaviště. Čeká vás zábavní program, čertovské soutěže, fotokoutek a hlavně mikulášská družina s malou nadílkou. O víkendu od 16.15 do 18.30 hodin si můžete zdarma zabruslit v Malé sportovní hale, brusle s sebou. Prodejní trhy jsou otevřeny každý den od 10 do 18 hodin. Na venkovní trhy je vstup zdarma, vstup na vnitřní trhy činí 50 Kč. ● → www.vystavistepraha.eu

Věděli jste, že...

na webových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu si můžete zkontrolovat nejen aktuální informace týkající se vaší živnosti, ale i veřejně dostupnou historii subjektů z živnostenského rejstříku? Mimo jiné tam naleznete i průvodce živnostenským podnikáním a statistické údaje. ● → www.rzp.cz

Přístav 7 pro seniory

středy 16.00 Španělská konverzace

čtvrtky 9.00 Standard a latina – tanec pro začátečníky i pokročilé

1. a 15. 11. 9.00 Psychologická poradna (50 min./klient)

1., 15. a 29. 11. 12.30 FotoKafe – klub amatérských fotografů

4. a 18. 11. 9.30 Hodinka pozitivního myšlení

4. a 18. 11. 13.00 Pletařský klub

4., 11. a 24. 11. 14.30 Šachový klub

4. a 18. 11. 15.10 Hrajeme deskové a karetní hry

5. 11. 15.00 Jak staří otcové rozpoehybovali svět

7. 11. 9.00 Falešná vitráž – výtvarné dopoledne

7. a 14. 11. 13.30 Procházka po Paříži

7. a 14. 11. 14.00 Hrajeme pétanque

8. 11. 9.15 Poradna – prevence demence (35 min./klient)

14. 11. 9.00 Závět a dědické řízení

14. a 28. 11. 15.00 Minutová videa – točíme na chytrý telefon

15. 11. 14.50 Výtvarka pro pravou hemisféru – herbář

19. 11. 14.30 Keňa

20. 11. 11.00 Dýňovka – sklízíme a vaříme na zahradě Botanicula

20. 11. 15.10 Jak zdravě uhasit žízeň

21. 11. 9.00 Krabičky – decoupage – výtvarné dopoledne, 12.30 Barva jako šok – fauvismus a expresionismus, 13.30 Brazílie, 14.15 Základní věci člověka – nad kávou o životě a smrti, 16.00 Poradna pro pozůstalé (50 min./klient), 16.30 Adventní věnce – dílna

25. 11. 10.00 Vánoční pečení a dekorace s Krokodýly – z cyklu Hendikepu navzdory, 13.00 Kytice – z cyklu Společně nad knihami, 14.15 Jak přežít svátky ve zdraví

26. 11. 14.30 Recyklační dílna – papírové vánoční ozdoby

28. 11. 13.30 Na skok v Izraeli

Akce jsou zdarma.

Projekt Rozvoj vzdělávání a kulturního centra Přístav 7 je spolufinancován Evropskou unií. Jankovcova 8b, Po–Čt 8.30–17, Pá 8.30–14. Rezervace nutné: 222 264 846, pristav7@elpida.cz. → www.pristav7.cz

Sbírky a akce v RC Letná

Rodinné centrum Letná pořádá v pátek 22. listopadu od 16 hodin před planetářiem tradiční svatomartinský lampionový průvod. Svatomartinské lucerničky vyrazí v 17 hodin do Stromovky, kde proběhne ohnivě taneční vystoupení. Účast je zdarma. Koncem listopadu můžete zajít do RC Letná na zdobení adventních věnců: 27. listopadu od 20 do 22 hodin a 28. listopadu od 9 do 16 hodin. Pokud máte, přineste si své bodce a svíčky, k dispozici budou prázdné korpusy, chvojí a rozmanitý zdobící materiál. Poplatek za věnec je 100 Kč, nezáleží tedy, s kolika lidmi přijdete zdobit, ale kolik věnců chcete vyrobit. Rezervace nutná: kontakt@rcletna.cz, 775 562 672 nebo na nástěnce v centru. Do konce listopadu se můžete zapojit do sbírky pro ženy bez domova a do centra donést oblečení, hygienické a kosmetické potřeby i načaté či prošlé. Až do konce ledna pak můžete věnovat šperky a bižuterii, které budou v centru prodávány za dobrovolné ceny. Utržené peníze se použijí na zdravotnický materiál a drobné administrativní poplatky pro potřebné. Ve spolupráci s komunitou Sant’Egidio se koná také sbírka pro lidi na ulici. Přežít lépe zimu jim pomůžete darováním teplého oblečení, bot, spacáků, dek, karimatek, termosek a ponožek. Věnované věci jsou předávány lidem přímo v terénu, ty nejpěknější kousky pak slouží jako dárky na vánočním obědě pro chudé, který pořádá farnost sv. Antonína. ● → www.rcletna.cz

Na přesnosti záleží

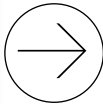
Letadla přistávají hladce díky Egnos. Tramvaje, vlaky a autobusy spoléhají na Galileo pro přesné informace o čase. Zajímá vás víc? Navštivte dny otevřených dveří agentury GSA v pátek 8. a sobotu 9. listopadu v Janovského 2. Dozvíte se nejen o vesmíru, EU a satelitní navigaci, ale naučíte se i dešifrovat tajné zprávy nebo přistát s Airbusem A350. ● → www.gsa.europa.eu

Town Hall News

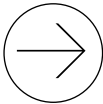
The District Assembly has approved its comments on the land use study for Bubny-Zátory. These concern such things as greenery or the size of the buildings and focus on creating a diverse and functional neighbourhood. You can peruse them on the town hall website. ● A ceremony commemorating war veterans will take place on 11 November (when World War I ended in 1918) starting at 10am at Nad Štolou 8 by the commemorative plaque for Rudolf Medek. ● You can obtain a grant for saplings or taking care of trees in the subsidy programme for supporting community tree-planting in public spaces. More information: www.narodniprogramzp.cz. ● Starting 21 November, bus number 156 will be stopping at the new stops Veletržní palác and Centrum Stromovka. ●

Active Prague 7

Christmas is coming and both streets and Christmas trees will be lighting up – on 27 November on Strossmayerovo náměstí and 4 December on Ortenovo náměstí, each time at 4pm. You can also add your own decorations to the trees. ● The ZVVZ USK Praha women’s

For more information – Department of Integration of Foreigners and Ethnic Minorities, Tomáš Taich, taicht@praha7.cz, 220 144 190 / 603 372 148.

Детальнішу інформацію надасть Томаш Тайх, Відділ інтеграції іноземців та національних меншин, ел. пошта: taicht@praha7.cz тел.: 220 144 190. моб.: 603 372 148.

З ратуші

Представництво ухвалило коментарі щодо територіального дослідження для району Бубни-Затори. Коментарі стосуються зелені або розміру будівель та спрямовані на створення різноманітного та повнофункціонального кварталу. Ви можете з ними ознайомитися на сайті ратуші. ● 11 листопада (в день закінчення Першої світової війни) на вул. Над Štolou 8, біля меморіальної дошки Рудольфа Медка, від 10:00 відбудеться церемонія, яка пригадає воєнних ветеранів. ● Ви можете отримати дотацію на саджанці або догляд за деревами в рамках дотаційної програми, що підтримує місцеву висадку дерев на громадських місцях. Детальніша інформація: www.narodniprogramzp.cz. ● 3 21 листопада автобус №156 буде зупинятися і на зупинках Veletržní palác та Centrum Stromovka. ●

Активна Семірка

27 листопада на Штрессмаєровій площі тв 4 грудня на Ortenovій площі о 16.00. Ви можете прикрасити ялинки власними прикрасами. ● 30 листопада з 12.00 до 16.00 у спортивному залі Královka (Nad Královskou oborou 51) жіночий баскетбольний клуб ZVVZ USK

basketball team has prepared a sports-themed St Nicholas event for 30 November in the Královka hall (Nad Královskou oborou 51) from 12pm until 4pm. Free entry. www.uskbasket.cz ● Christmas markets at Výstaviště will kick off 29 November with a lantern procession with angels and devils and will wrap up 1 December (3pm to 5pm) with Prague 7 St Nicholas Day. Weekends from 4:15pm to 6:30pm you can skate for free in the Malá sportovní hala; bring your skates. www.vystavistepraha.eu ● From 12 to 15 November the National Technical Museum and National Museum of Agriculture will take part in the Czech Academy of Sciences’ Week of Science and Technology. Free entry. www.tydenvedy.cz ● On 15 November, the Letná Water Tower invites you to a public jam session starting at 7pm. It will take place every month; entry CZK 20. During November, free crafts workshops will be taking place for the public at the Prague 7 Youth Centre. www.ddmpraha7.cz, www.vodarenskavezletna.cz ● The Letná Family Centre St Martin’s Day lantern procession will start at 4pm on 22 November by the Planetarium; a fire show will take place in Stromovka. On 27 November from 8pm to 10pm and 28 November from 9am to 4pm you can make an Advent wreath at the Letná FC; the fee is CZK 100 per wreath. Reservation necessary: kontakt@rcletna.cz, 775 562 672 or on the board at the centre. ● Through the end of November you can bring clothing and hygienic and

cosmetic goods (including opened or expired ones) to the Letná FC for homeless women. You can also donate jewellery for a charity sale, with proceeds to be used for the needy. A collection of winter items for people on the street is also taking place there. www.rcletna.cz ●

Culture

An exhibition at the National Technical Museum will present the development of amateur photography. www.ntm.cz ● The international dance festival RespondArt will take place 10 to 16 November at Studio ALTA; as part of it, a day-long dance marathon will occur in the streets of Prague 7 on 10, 11 and 12 November. www.studioalta.cz ● The Trigon book shop will exhibit linocuts inspired by Šumava by Milli Janatková, who will also perform as a musician at the opening 12 November starting at 6pm. The exhibition will continue until 2 January. www.trigon-knihy.cz ● From 15 November, Trade Fair Palace invites you to new exhibits: 89 with photographs from the year 1989, Silences by photographer Jitka Hanzlová, and a profile exhibit of the important Czech sculptor Stanislav Sucharda 1866–1916: The Creative Process. www.ngprague.cz ●

людей в скрутній життєвій ситуації. Окрім цього, відбудеться збір зимового одягу для людей на вулиці. www.rcletna.cz ●

Культура

Виставка в Національному технічному музеї представить розвиток любительської фотографії. www.ntm.cz ● 10 та 16 листопада в Студії ALTA буде проходити міжнародний хореографічний фестиваль RespondArt. В його рамках 10, 11 та 12 листопада на вулицях Праги 7 відбудеться танцювальний марафон. www.studioalta.cz ● Міллі Янаткова виставить в книгарні Trigon свої ліногравюри, на які її надихнула Шумава. На вернісажі, що відбудеться 12 листопада з 18.00, вона також виступить як музикант. Виставка буде доступна до 2 січня. www.trigon-knihy.cz ● 3 15 листопада Виставковий палац запрошує відвідувачів на нові виставки: «89» з фотографіями з року 1989, Tišiny від фотографа Ітки Ганзлової та виставку відомого чеського скульптора Станіслава Сухарда 1866–1916: Tvůrčí proces. www.ngprague.cz ●

Gusto, dnes je tady opravdu husto!

V těchto dnech si připomínáme třicáté výročí konce komunistického režimu. Listopadové události v roce 1989 se odehrávaly na různých místech. Největší politická demonstrace v dějinách naší země, která je tématem tohoto článku, se 25. listopadu 1989 uskutečnila na Letenské pláni.

Výběr místa byl nejen praktický kvůli rozlehlosti Letenské pláně, ale také velmi symbolický. V období více než čtyřiceti let vlády jedné strany se zde pravidelně odehrávaly dvě velké propagandistické akce. U příležitosti konce druhé světové války 9. května se na Letné od roku 1951 většinou každých pět let konaly obrovské vojenské přehlídky, poslední v květnu 1985. Na Letné se také pravidelně každý 1. květen masově připomínal Svátek práce, s výjimkou května 1989, kdy se oslavy přesunuly na Václavské náměstí, dějiště prvních poúnorových průvodů. Na okraji Letenské pláně mělo svoje sídlo federální ministerstvo vnitra a ve funkcionalistickém bloku třinácti luxusních nájemních domů, kterému se dodnes říká Molochov, bydleli komunističtí funkcionáři včetně tehdejšího předsedy vlády Ladislava Adamce.

Akceleraci listopadových událostí dokládá skutečnost, že velká demonstrace na Letenské pláni se uskutečnila pouhých osm dnů po brutálním zásahu proti účastníkům studentské demonstrace na Národní třídě 17. listopadu 1989. Organizátorem demonstrace bylo Občanské fórum (OF), které vzniklo 19. listopadu 1989 jako zastřešující protirežimní hnutí (na Slovensku plnilo obdobnou roli hnutí Veřejnost proti násilí).

Záměrně byl vybrán víkendový termín, aby se demonstrace mohli zúčastnit lidé z celé země. Jejich mobilizaci napomohly události z pátku 24. listopadu 1989, kdy na mimořádném zasedání ÚV KSČ generální tajemník ÚV KSČ Miloš Jakeš a ostatní členové předsednictva a sekretariátu ÚV dali k dispozici své funkce, a umožnili tak volbu nového vedení. Do čela komunistické strany byl nakonec vybrán naprosto nevýrazný osmačtyřicetiletý Karel Urbánek, původním povoláním železniční výpravčí. Zasedání předčasně opustil předseda vlády Ladislav Adamec, který v předchozích dnech zahájil jako první významný komunistický politik dialog s OF, jež zprostředkovali představitelé iniciativy Most hudebníci Michael Kocáb a Michal Horáček.

Přes počáteční velké nadšení Občanského fóra z pádu Miloše Jakeše vyvolalo nakonec nové složení sekretariátu a předsednictva ÚV KSČ opačnou reakci. 25. listopadu 1989 v 4.30 hodin vydal výbor OF prohlášení, v němž vyjádřil „hluboké znepokojení“ nad personálními změnami a vyzval občany ke stupňování tlaku na vládní kruhy a k účasti na pondělní generální stávce. Tu označil za „všennárodní neformální referendum“ o vedoucí úloze KSČ ve společnosti.

Letná poprvé

Demonstrace na Letné nebyla jedinou akcí toho dne. V katedrále sv. Víta na Pražském hradě se od 10 hodin konala pontifikální mše

svatá na počest nedávno svatořečené Anežky České, již celebroidal arcibiskup pražský a primas český František kardinál Tomášek. Od rána 25. listopadu 1989 se tak v podzimmím sychravém počasí sjížděli do Prahy poutníci. Po mši, která probíhala v naprosto euforické atmosféře, se většina účastníků přesunula na Letenskou pláň, kde se nakonec i přes mrazivé počasí sešlo více než 800 000 občanů. Většina z nich měla na bundách trikolory a řada z nich si přinesla také státní vlajky či různé transparenty na podporu Občanského fóra.

Zatímco na pláň přicházely zástupy demonstrantů, organizátoři narychlo řešili, jak získat klíče od fotbalového stadionu Sparty Praha, z jejíž vnější tribuny měli řečníci mluvit. Klíče nakonec od vedení Sparty sehnal Miroslav Kvašňák, syn někdejšího slavného fotbalisty Andreje Kvašňáka. S ozvučením Letenské pláně pomohl vedle několika zvukařů také Výzkumný ústav zvukové, obrazové a reprodukční techniky.

Na místě byly i přenosové vozy Československé televize, která vysílala manifestaci údajně v přímém přenosu. Prosadil si to televizní stávkový výbor navzdory nesouhlasu ředitele. Události přímo z Letné komentovali redaktori Milan Tománek a Jaroslav Hrabovský, kteří se sluchátky na uších vstupovali do některých radikálnějších pasáží (manifestace byla patrně přenášena s malým zpožděním) a současně přibližovali také názory komunistického vedení. Prostřednictvím televizního přenosu se o obrovské demonstraci v Praze dozvěděli lidé z celé republiky.

Sestavením programu demonstrace byli vedením OF pověřeni zpěvák a dramatik Ladislav Kantor, divadelní režisér a dramaturg Petr Oslzlý a hudební kritik Jiří Černý. Poslední porada organizátorů před akcí se konala od 11 do 12.30 hodin 25. listopadu 1989 v Laterně magice, kde OF sídlilo od středy 22. listopadu 1989. Poté všichni odjeli na stadion Sparty, kde vznikla improvizovaná tribuna.

Pátá velká pražská manifestace OF začala ve 14 hodin a moderoval ji mluvčí OF Václav Malý. Na tribuně se střídali známí i neznámí řečníci z různých sociálních skupin. Jejich složení mělo především ukázat, že OF zahrnuje všechny složky společnosti, které zastupuje při jednání s komunistickou mocí.

Na počátku manifestace neplánovaně vystoupil i předseda ÚV SSM, člen předsednictva ÚV KSČ a tajemník ÚV KSČ Vasil Mohorita. Z pověření nového generálního tajemníka ÚV KSČ Karla Urbánka oznámil, že na právě probíhající jednání pražských komunistů rezignoval ze všech veřejných funkcí Miroslav Štěpán. Mohoritovo oznámení vyvolalo mezi přihlížejícími obrovský aplaus. Dělnický předák z ČKD Praha Petr Miller vyzval k účasti

Text – PhDr. Petr Blažek, Ph.D., je historik působící v Ústavu pro studium totalitních režimů. Souhrn kulturních akcí a věděli jste, že... připravila redakce.

Citáty pocházejí z knih Karel Hvížďala: Výslech revolucionářů z roku '89. Primus, Praha 2000; Jiří Suk: Občanské fórum. Listopad–prosinec 1989. 2. díl – dokumenty. Doplněk – ÚSD AV ČR, Brno 1998; Jiří Suk: Labyrintem revoluce. Aktéři, zápletky a křižovatky jedné politické krize. Prostor, Praha 2003.

Ilustrace – Václav Havlíček

na pondělní generální stávce. Herec Radoslav Brzobohatý přednesl báseň Jaromíra Hořce Už abychom. Zástupci Celostátního koordinačního studentského stávkového výboru Martin Mejstřík a Daniel Větrovec vyjádřili nespokojenost se změnami ve vedení KSČ a znepokojení nad tím, že vyšetřování zásahu 17. listopadu probíhá ze strany generální prokuratury bez účasti zástupců veřejnosti. Prostor dostal také někdejší první tajemník ÚV KSČ Alexander Dubček, který se vyslovil pro obnovení ideálů „socialismu s lidskou tváří“.

Marta Kubišová, která nesměla řadu let vystupovat, zazpívala na Letné svou dnes již legendární píseň Modlitba pro Martu. Poté přečetl svůj projev Václav Havel, kterému se zpočátku nervozitou poněkud trásl hlas. Informoval o kritickém postoji OF k novému vedení KSČ a naopak oznámil, že se jeho důvěře těší předseda vlády Ladislav Adamec. Přítomné také vyzval k účasti na generální stávce. Havlův projev měl přes počáteční nejistotu nakonec velký aplaus. Lidé rovněž skandovali Adamcovo jméno.

Ukázka z projevu Václava Havla na demonstraci na Letenské pláni 25. 11. 1989

(...)
Mezitím k nám proniká stále více naprosto ověřených zpráv, z nichž vyplývá, že nové vedení je jen trikem, který nás má zmást, a že mocenské nástroje strany zůstávají nebo přecházejí do rukou neostalinistů. Tito lidé jsou sice nebezpeční, ale jsou naštěstí zároveň neschopní, takže puče se nemusíme bát. Generální stávce nezabrání a stávka je to nejdůležitější, na co bychom se měli orientovat.

Před letošním 21. srpnem jsem řekl, že ještě nenastal okamžik, kdy jde o vše a je třeba vložit do hry celé své srdce. Mám pocit, že takový okamžik nadešel dnes.

Rád bych vás ještě informoval o tom, že jediným mužem v současném vedení, který se dokázal veřejně podívat do tváří nás všech, byl předseda federální vlády pan Ladislav Adamec. Na včerejším zasedání ÚV KSČ reagoval na tento fakt pan Štěpán otázkou, jak si to mohl dovolit bez jeho souhlasu. Pan Adamec se vzdal obou svých vysokých funkcí, protože - jak řekl - s takovými lidmi tam pracovat nechce.

Myslím, že bychom měli v tuto chvíli podpořit pana Adamce.

Přátelé!
Pravda a svoboda musí zvítězit!

Slovenský učitel Ludovít Guryča ze Sence, který pozdravil bratry Čechy a Moravany, emotivně citoval báseň Sama Chalupky Mor ho! Herec Vladimír Kratina poté přečetl zdravotní Veřejnosti proti násilí. Po něm se mikrofonu opět chopil Václav Havel, který oznámil, že vedení KSČ odmítlo večer před televizními obrazovkami jednat s OF a nabídlo jednání pouze s řadovými členy ÚV KSČ. Havel poté pozval své kolegy divadelníky, jejichž ohlášená jména vyvolala obrovský aplaus u publika. S projevem postupně vystoupili Jiřina Bohdalová, Vlasta Chramostová a Josef Kemr, které doprovázeli jejich kolegové Ilja Prachař, Josef Hanzlík, Ondřej Pavelka a Petr Čepek. Jako zástupce sportovců promluvil populární hokejový brankář Petr Bržza. Moderátor Václav Malý seznámil publikum s tím, jakým způsobem

se zaměstnanci Československé televize rozhodli připojit k pondělní generální stávce.

Poté zazpívali oblíbenou píseň T. G. Masaryka Ach synku, synku společně umělci Jiří Suchý, Jaroslav Hutka a Hana Zagorová. Následně vystoupil zástupce romské menšiny Emil Ščuka, který se přihlásil k podpoře OF.

Projev Josefa Kemra na demonstraci na Letenské pláni 25. 11. 1989

Vážení přátelé, pracovníci Národního divadla se slavně přihlašují a plně se staví za požadavky Občanského fóra. Důrazně trvají na jejich naplnění. Přátelé, jsme běžci na dlouhou trať, desetkrát delší než maraton. Připravme se a vydržme.

Je-li s námi Bůh, kdo proti nám? Ve jménu Ježíše Krista ďábel musí být smeten z povrchu zemského.

Velký symbolický význam měla na tribuně přítomnost písničkáře Jaroslava Hutky, který několik hodin předtím přiletěl z holandského exilu a po zdlouhavém jednání s úřady na pražském letišti byl nakonec vpuštěn do vlasti. Na Letné zahrál skladbu Náměst, kterou složil v roce 1973. Píseň, v níž její autor za největší věc na světě označil lidskou svobodu, získala okamžitou popularitu a stala se jedním ze symbolů listopadové revoluce.

Náměst
Jaroslav Hutka

Krásný je vzduch
Krásnější je moře
Co je nejkrásnější
Usměvavé tváře

Pevný je stůl
Pevnější je hora
Co je nejpevnější
Ta člověčí víra

Pustá je poušť
I nebeské dálky
Co je nejpustější
Žít život bez lásky

Mocná je zbraň
Mocnější je právo
Co je nejmocnější
Pravdomluvné slovo

Velká je zem
Šplouchá na ní voda
Co je však největší
Ta lidská svoboda

Velký ohlas měl také projev prognostika Miloše Zemana, který seznámil shromáždění s neutěšenou hospodářskou, sociální a morální situací Československa po čtyřiceti letech komunistické vlády.

Moderátor Václav Malý pozval na závěr všechny, aby na stejné místo přišli znovu v neděli opět ve 14 hodin. Lidé se rozloučili zpěvem československé státní hymny.

Letná podruhé

Nedělnímu setkání na Letenské pláni předcházelo jednání OF s početnou delegací federální vlády a Národní fronty v Obecním domě, na

kterém Václav Havel pozval na Letenskou pláň předsedu vlády Ladislava Adamce, aby zde vystoupil jako host OF. Poté opakoval základní požadavky, které OF vzneslo bezprostředně po svém založení: okamžité propuštění všech politických vězňů; okamžité odstoupení zkompromitovaných politiků; rezignaci prezidenta republiky Gustáva Husáka do konce roku 1989 a ustavení parlamentní komise pro vyšetření událostí 17. listopadu 1989 s účastí zástupců OF a studentů a neprodlené respektování svobody tisku a informací. Ladislav Adamec přijal pozvání na odpolední demonstraci. Vyzval k dodržování platných zákonů a upozornil, že vznesené požadavky nelze vyřešit okamžitě.

Na letenskou manifestaci naopak nebyli organizátoři z OF připuštěni zástupci pražských komunistů, kteří chtěli účastníky seznámit se závěry svého dvoudenního jednání. Je paradoxní, ale vzhledem ke zvolené strategii Václava Havla a jeho spolupracovníků pochopitelné, že na Letné nedostal možnost vystoupit spisovatel a signatář Charty 77 Ludvík Vaculík, který chtěl patrně v reakci na předchozí vystoupení Alexandra Dubčeka polemizovat s hrozící rehabilitací socialismu s lidskou tváří. O tomto odmítnutí se však veřejnost dozvěděla až v devadesátých letech.

Ludvík Vaculík o obsahu svého neuskutečného projevu na Letenské pláni

Nevím, co bych nakonec řekl, ale k řečení jsem měl dvě věci. Za prvé: Vážení, kde jste byli doted? A za druhé: Vážení, když se k něčemu rozhodujete, pak se rozhodněte k tomu, v čem jste také ochotni vydržet - třeba pod tankama, protože cenu nemá něco chytnout, ale udržet to. Navíc mě zneklidňovalo myšlení části politiků, kteří chtěli rehabilitovat socialismus s lidskou tváří. Omyl. Možná bych na té tribuně připomněl, že nemá cenu se s podobnou iluzí vůbec zdržovat. Jedna myšlenka mě ovšem drží dodnes: Komunismus sice padl, ale vznikl z nějakých příčin. Znáte, vážení, tyto příčiny, aby po čase nenastal návrat komunismu? Dnes je odpověď na tuto otázku opět aktuální. (Reflex, č. 45/1993)

V neděli 26. listopadu 1989 přišlo na Letenskou pláň okolo 650 000 lidí, tedy přibližně o pětinu méně než předchozí den. Přesto se jednalo opět o obrovskou manifestaci, která doložila schopnost OF mobilizovat veřejnost. Program byl podobný jako v sobotu, u mikrofonu se střídaly známé osobnosti z kulturní oblasti se zástupci stávkujících dělníků a studentů. Sobotní a nedělní manifestace se ovšem lišily ve třech důležitých aspektech.

První výjimku představoval projev tří příslušníků Sboru národní bezpečnosti, kteří se přišli omluvit za zásah svých kolegů 17. listopadu 1989. Byla to z jejich strany velká odvaha udělat tento kajicný krok, byť se ve skutečnosti ani jeden z nich na brutalitách na Národní třídě nepodílel. V tomto kontextu měla také mimořádný význam prastará modlitba Otčenáš, kterou proslovil Václav Malý.

Druhou výjimku představoval jiný výrok Václava Malého, který adresoval prezidentu republiky Gustávu Husákovi: „Gusto, dnes je tady opravdu husto!“ Replika sice sklídila na Letné bouřlivý potlesk, ale poté se

Hobuleť **listopad 2019**

Václav Malý stal terčem kritiky nejen řady rozhořčených soudruhů, ale překvapivě také části stávkujících vysokoškoláků, kteří mu vyčítali neúctu k hlavě státu. Husák byl přitom osobně zodpovědný za mnohé zločiny spáchané v poválečné době na Slovensku a stal se hlavním architektem a symbolem tzv. normalizace. Václav Malý po domluvě s Václavem Havlem a dalšími přáteli následně dokonce rezignoval z funkce mluvčího OF. Tato trapná epizoda v dějinách zdánlivě hladké a nenásilné revoluce naznačila, jak složité bude v následujících letech vyrovnávání se s komunistickou minulostí.

Třetí výjimku představovala účast předsedy vlády Ladislava Adamce, kterého Václav Havel na tribuně uvedl jako spojence OF. Komunistický funkcionář ovšem nedokázal překročit svůj stín a ukázal se jako typický aparátčík. Strnulou stranicou frazeologií nejenže neoslovil shromážděné občany, ale byl dokonce vypískán. Přestože se v následujících dnech snažil udržet si mocenskou pozici a dokázal částečně obměnit složení své vlády, nakonec i kvůli absenci podpory ze strany Moskvy a pod kritikou veřejnosti rezignoval a přenechal post předsedy vlády svému ambicióznímu nástupci Mariánu Čalfovi. Ten se velmi rychle dohodl s OF na pragmatické symbióze. Jejím výsledkem byla kromě jiného také volba Václava Havla prezidentem republiky 29. prosince 1989.

Letenská pláň o necelé čtyři měsíce později zažila opět zcela mimořádnou událost, když zde 21. dubna 1990 sloužil za přítomnosti statisíců věřících bohoslužbu papež Jan Pavel II. Pro mnohé to byl doslova zázrak, který tehdy alespoň na čas odsunul všechny současné i budoucí problémy, jež s sebou přechod od totalitního režimu k parlamentní demokracii nesl. ●

„Václav Havel, který se stal prezidentem republiky, byl člověk, který se postavil proti komunistickému režimu a přinesl svobodu a demokracii do naší země.“

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

v noci ze 17. na 18. listopadu 1989 byla u nás po desetiletích vidět polární záře?

první necenzurovanou informaci o zásahu na Národní třídě přinesl už 18. listopadu deník Lidová demokracie?

první živý přenos z demonstrace vysílal už v úterý 21. listopadu v rádiu Svobodná Evropa jeho manažer Pecháček, který byl náhodou v Praze?

Československá televize odvysílala záběry ze zásahu na Národní třídě až o týden později, v pátek 24. listopadu?

studenti si během okupačních stávek na vysokých školách zakázali konzumaci alkoholu?

Bohumil Hrabal přinesl stávkujícím studentům sto tisíc korun se slovy: „Tady máte na pivo“?

první ochranku Václava Havla vytvořili v listopadu studenti FTVS, kteří se věnovali judu a karate?

v prosinci 1989 si přálo 41 procent obyvatel pokračování socialismu, 52 procent jej chtělo doplnit o tržní prvky a jen 3 procenta chtěla návrat kapitalismu?

kopírky do centrály Občanského fóra dodal budoucí šéf podsvětí František Mrázek?

Václav Havel se poprvé objevil na obrazovce Československé televize 25. listopadu v rámci přenosu demonstrace na Letné?

v České republice je přes 70 ulic, které se jmenují 17. listopadu?

známé „usměvavé“ logo Občanského fóra navrhl student VŠUP během 15 minut a myslel je původně jako recesi?

Zdroj: ČT 24, viz https://ct24.ceskatelevize.cz/archiv/1009081-co-vsechno-jeste-mozna-nevite-o-sametove-revoluci

KULTURNÍ AKCE

Výročí sametové revoluce připomene i řada kulturních a společenských akcí. Přinášíme stručný výběr s akcentem na Sedmíčku.

11. 10.–30. 11. Komunikace 89 aneb státní převrat bez internetu Letenská pláň, denně od 14 do 19 hodin Výstava představí komunikační a mediální okamžiky roku 1989 i to, jak se sametová revoluce musela obejít bez moderních technologií. Součástí je i cyklus fotografií Jaroslava Krejčího. Doprovodný program nabídne diskuze, workshopy, dílny a besedy s osobnostmi mediálního světa jak z doby před třiceti lety, tak ze současnosti. www.bubny.org

23. 10.–27. 6. Technika v diktaturách Národní technické muzeum Špionážní zařízení, vybavení StB, ale i techniku používanou odbojáři a disidenty představí výstava Technika v diktaturách. Opomenuty nezůstanou ani příběhy konkrétních lidí na pozadí politických událostí. www.ntm.cz

24. 10.–27. 11. sPOLeCZně Holešovická tržnice Spolupráci opozičních hnutí Polska a Československa připomene výstava sPOLeCZně, která se zaměřuje na vztahy mezi Poláky a Čechy od roku 1968 a mapuje, jak se rodila nová demokratická střední Evropa.

2. 11. Generace 89 La Fabrika, od 16 hodin Začátkem listopadu 1989 se ve Vratislavi uskutečnil Festival polsko-československé solidarity, kde vystoupil Karel Kryl nebo Jaroslav Hutka a kam přes komplikace na hranicích dorazilo několik tisíc návštěvníků z Československa. 30. výročí této akce připomene koncert v La Fabrice. Těšit se můžete na kapely, které tehdy vznikly (Tata Bojs), nebo jejichž členové se kolem roku 1989 narodili (Katarzia, Haňbal, Lao Che). Hudební program bude doplněn o projekce, workshopy a dokumentární filmy. www.polskyinstitut.cz

10.–16. 11. RespondART Studio ALTA Představení zkoumající různé podoby svobody, tolerance a rovnosti nabídne mezinárodní taneční festival RespondART. Festival se dostane i do veřejného prostoru – 10., 11. a 12. listopadu se bude odehrávat v ulicích Sedmíčky celodenní taneční maraton. Festival doplní doprovodný program v podobě diskuzí či workshopu. www.studioalta.cz

15. 11.–16. 2. 89 Veletržní palác Jak ve svých dílech zachytili čeští fotografové a umělci rok 1989? Výstava připomene nejen třicáté výročí sametové revoluce, ale prozkoumá i pozici československé dokumentární fotografie. Ta měla v osmdesátých letech mimořádné postavení. V opozici k oficiálnímu umění, které přálo dekorativismu a povrchnosti, si nesla auru pravdy a morálního hrdivství. Vystavené fotografie z protirežimních demonstrací doprovodí snímky každodenního života, společenských problémů a politické změny. www.ngprague.cz

17. 11. Festival svobody Hlavním dějištěm pražských oslav se 17. listopadu stanou Albertov, Národní třída a Václavské náměstí. Koncerty, projekce, výstavy či debaty připravují studentské spolky a občanské iniciativy sdružené do platformy Festival svobody. Albertov a Národní třídu spojí průvod od 15 hodin, který bude kopírovat trasu průvodu z listopadu 1989. Dobovou atmosféru navodí herci a audiovizuální kulisy. Na program zvou organizátoři celou rodinu, některé z aktivit jsou plánované i přímo pro děti. V 17:11 hodin se na památku po celé republice rozezní i zvony kostelů a radnic. S akcí bude spojena řada dopravních omezení. Podrobnosti naleznete na www.dpp.cz.

1

2

JAROSLAV KREJČÍ (1929–2006) patří mezi nejvíce oceňované české fotografy. Od šedesátých let se věnoval zejména žánru divadelní fotografie. Působil také v Divadle Na zábradlí, kde se sblížil s Václavem Havlem a byl mu blízký i v revolučních dnech listopadu 1989, ze kterých vytvořil na 3000 snímků. V roce 2002 byl při velké povodni Prahy zatopen Krejčího ateliér na Čertovce, kde měl fotografický archiv. Část jeho díla se podařilo zachránit, ale některé negativy a fotografie byly poškozeny. Kouzlo nechtěného z nich však vytvořilo symbolické obrazy, které využil Pavel Štingl pro výstavu Komunikace 89 na Letenské pláni. Snímky byly péčí Jana Havla, který je společně s Irenou Vodákovou správcem pozůstalosti Jaroslava Krejčího, letos poprvé od povodně digitalizovány. Díky svému poškození jsou unikátním symbolem pomíjivosti.

3

4

5

6

1 Na Letenskou pláň přišly 25. a 26. listopadu 1989 statisíce lidí.

2 Obě demonstrace moderoval signatář Charty 77 a římskokatolický kněz Václav Malý.

3 Hlavním režisérem obou demonstrací Občanského fóra byl dramatik Václav Havel, který vedle jiných na letenskou tribunu pozval předsedu federální vlády Ladislava Adamce.

4 Dne 26. listopadu 1989 se tři příslušníci Pohotovostního pluku VB poručík Ludvík Pinc, praporčík Vladimír Němec a nadstrážmistr Jiří Tláškal omluvili za zásah proti demonstrantům.

5 Alexander Dubček a Ladislav Adamec na Letenské pláni 26. listopadu 1989.

6 Řečníci vystupovali na vnější tribuně stadionu Sparta.

Fotografie Jaroslava Krejčího jsou součástí cyklu Křehkost paměti v expozici Komunikace 89 Památníku ticha. Poděkování patří správcům fotografické pozůstalosti Jaroslava Krejčího Ireně Vodákové a Janu Havlovi.

Coby středoškoláka ho to táhlo k opeře. Docházel na hodiny zpěvu, ale slibnou pěveckou dráhu zhatilo jeho příliš kritické ucho. První recenzi napsal o Carmen, ale jako redaktor Mladého světa se začal věnovat populární a rockové hudbě. Kvůli vyhazovu z rádia si pak vymyslel unikátní pořad, se kterým již 48. rokem objíždí celou republiku, a na jeho Antidiskotékách mu „rukama“ prošly desetitisíce lidí. „Nejvíce mě potěší, když se dozvím, že jsem někoho naučil mít rád hudbu,“ říká v rozhovoru objevitel Karla Kryla a jedna z tváří sametové revoluce Jiří Černý.

Text – Klára Janicki, foto – Peter Fabo

Nebyl jsem žádný Jánošík

Co jste dneska poslouchal?

Dneska? To se musím zamyslet... (smích) Vlastně to, co jsem hrál včera v Ústí nad Labem, kde jsem měl monotematický večer o Johnnym Cashovi.

Dokážete si představit den bez hudby?

Dokážu. Takových dnů mám celou řadu. Jedna z věcí, kterých se bojím, totiž je, abych se hudbou nepřesýtil. Své pořady dělám deset měsíců v roce, průměrně dvanáct pořadů za měsíc – hudbu si ale samozřejmě pouštím i přes den. Zdá se mi, že důležitější než všechna odbornost a pracovitost je to, aby člověk měl muziku opravdu rád, a to ho snadno přejde, když se jí přežere... (smích) Tak si na to dávám pozor.

Takže hudbu jen jako kulisu neposloucháte?

Trošku jo, třeba když myju nádobí. Věčně věků je u nás puštěná Vltava. Kdykoliv mi ale na hudbě záleží nebo když poslouchám novou věc, pak jde všechno stranou a musím na to mít klid. V autě mám přehrávač, ale často si nehraju nic, protože se dívám po krajině. Po republice pravidelně cestuji od září 1971, mám to všechno naježděné, ale i ta známá krajina se v průběhu roku mění. Také je zajímavé sledovat obrovské změny, které nastaly za těch 30 let od pádu režimu. Třeba to, jak se změnilo pohraničí – taková Kadaň nebo Most, to je k nepoznání.

Pouštíte si hudbu podle nálady?

Je to spíš intuice, hlavně si pouštím hudbu, kterou jsem dlouho neslyšel. Najednou mám chuť třeba na Brucknera nebo Brahmsa. Pokud jde o moderní pop – mám rád černocho, především tu starou gardu z 60. let, jako je Ray Charles, Wilson Pickett, Otis Redding – k tomu se člověk dostane málokdy.

Žádný zaručený lék na splín tedy nemáte?

To ne, ale mívám jsem vždycky a pořád mám muziku na povzbuzení, třeba když mě čeká

důležité nebo náročné rozhodnutí, práce. Kdysi to bývala árie Dalibora od Smetany o svobodě. Když jsem třeba dělal přijímačky, tak jsem si to pouštěl, a myslím, že to vždy zafungovalo.

Vlastně takový hudební doping...

Ano, vysloveně hudební doping. Teď jak člověk stárne, tak už na to přestal věřit, ale člověka podle mě velmi ovlivňuje to, co poslouchal jako středoškolák. Já jsem bohužel nemohl chodit na gymnázium, protože jsem byl z živnostenské rodiny. Studoval jsem stavební průmyslovku, kde jsem s odřeným hřbetem odmaturoval. Bylo to dost náročné studium, učili jsme se dělat krovy, základy, železobeton. Škola byla ve Zborovské ulici, přímo přes řeku naproti Národnímu divadlu, kam jsem, abych se odreagoval, chodil skoro každý večer na bidýlko. Tehdy jsem poslouchal hodně opery, ostatně své první články jsem napsal o opeře a vůbec jsem tehdy netušil, že se nakonec budu věnovat úplně jiné hudbě, to se tak seběhlo...

Co byla ta křížovátka?

Moje první zaměstnání ještě při studiu bylo v Československém sportu jako sportovní redaktor. Byl jsem tam dva roky a moc mě to bavilo. V té době jsem taky hodně sportoval, sedm sportů jsem dělal závodně, ale nějak se mi zdálo, možná že jsem byl lehce nafoukaný, že to, co se dalo naučit, jsem se už naučil a že bych měl dělat něco jiného. Tak jsem zavolal do redakce Mladého světa, kde zrovna coby šéfredaktor kultury končil Arnošt Lustig, a oni mě na to jeho místo vzali. Napsal jsem tehdy recenzi koncertu barytonisty Dietricha Fischera-Dieskaua v Rudolfinu, na redakční poradě mi ale kolegové řekli, že jsme týdeník pro mladé, a hned mě hnali do Semaforu. To byl rok 1961 a od té doby dělám hlavně populární hudbu.

Objevil jste Karla Kryla a prosadil vydání jeho prvního alba Bratříčku, zavírej vrátka. Jak na něj vzpomínáte?

Především často! Karel Kryl je jedním z interpretů,

které mám v nabídce svých monotematických pořadů, a často si ho vybírají, takže na něj musím vzpomínat, i kdybych nechtěl, ale já chci... Karel byl především fenomenální talent. Při vši účtě u nás jsou mezi písničkáři ohromní veršotepci – Suchý, Plíhal, Nohavica, přinejmenším tihleti tři, ale na Kryla neměl nikdo. On měl úžasnou slovní zásobu, strašně snadno rýmoval, až hříšně snadno, v poezii měl dokonce nadvýrobu. Ke všemu měl hrozně zajímavý hlas a melodické nápady sypal doslova z rukávu. Přestože se dobře vyznal v západní rokenrolové hudbě, neinspiroval se tím, měl hodně naposlouchaného Ježka, Voskovce a Weřicha, Semafor a český folklor. Jeho maminka byla z Lašska, tak to musel mít vrozené. Často se o Krylovi říká, že to byl básník s kytarou či zpívající básník – to je všechno hezký, ale lidi si písničky pamatují hlavně podle melodie, a ty jeho šly do hlavy. Letos je to 25 let od jeho smrti a převládají ty hezké vzpomínky, i když my dva jsme se hodně hádali, což je u intelektuálů, kteří o všem pochybují, nasnadě. Karel byl taky dost vzteklý, měřil 158 cm a já myslím, že kdyby mezi námi nebyl takový výškový rozdíl, tak by mi třeba i pár facek s chutí dal, ale to by si musel vyskočit... (smích)

Vy sám jste hudbu nikdy aktivně neprovozoval?

Já jsem se učil opernímu zpěvu u zpěvačky Zdenky Hrnčířové, která byla velkou rivalkou Marie Podvalové v dramatickém sopráně v Národním divadle. Když jsem k ní chodil asi půl roku, tak jsem si jednou z magnetofonu pustil svůj hlas a tak se mi to nelíbilo, že jsem jí okamžitě zatelefonoval a řekl, že nemám čas a peníze (tehdy jsem platil 20 korun za hodinu) a že už nepřijdu. Ukázalo se už tenkrát, že jsem víc kritik než hudebník. (smích) Pak jsem dělal zkoušky do pěveckého sboru Československého rozhlasu, kam se nás hlásilo několik set a vzali nás dvacet. Přišel jsem na první zkoušku, dostali jsme noty kantáty Roberta Schumanna napsané v basovém klíči, a když jsem viděl to nad osnovou psané vysoké C, D, to bych se uškrtil, tak

Jindřichův model

V galerii Berlínskej model se od října do listopadu každý týden představí umělci dvou generací s reflexí svých děl, která vznikla pro Cenu Jindřicha Chalupického (CJCH) před více než deseti lety. Připomínají tak učebnicově známé projekty i pozapomenuté dějiny tohoto ocenění a obecněji českého porevolučního umění - 8. listopadu se můžete těšit na uskupení Rafani, 13. listopadu na Janu Kalinovou a 20. listopadu na Františka Kowolowského. Ve středu 27. listopadu pak proběhne křest katalogu, který zachytí těchto osm týdnů a osm výstav laureátů a finalistů CJCH. Jednodenní výstavy v Berlínským modelu můžete navštívit v ulici Pplk. Sochora 9 od 19 do 23 hodin. ●

→ www.sjch.cz a www.berlinskejmodel.cz

Nejprve sirény, pak kultura

Jubilejní 10. ročník komunitního festivalu otevřených míst v Praze 7 Máme otevřeno přináší řadu novinek. Jednou z nich je jeho pravidelné měsíční opakování. Každou první středu v měsíci sirény předznamenují, že večer můžete zažít Art District 7 jinak. První festivalová středa se uskuteční 6. listopadu, kdy své dveře otevrou hned tři instituce na Sedmičce. RockOpera Praha nabízí otevřenou zkoušku představení Vymítač. Oprašovačka tajemné rockové opery o neopětované lásce a děsivých rituálech startuje v 19 hodin. Vstup je zdarma. Cross Attic uvede v rámci svého cyklu L/O/V/E/ - Love of Various Environments představení slovinské performerky Noemi V Levovnik, v němž skrze tekutiny a až mantrické opakování popových písní zkoumá proměnlivost, pomíjivost a abstraktnost našich pocitů. S podzimním čajem a domácí pomazánkou můžete v dílně Papírny od 10 do 21 hodin prozkoumat možnosti ručně šité nebo ručně psané obálky. Pravidelné středy vyústí jednou ročně ve vícedenní komunitní festival, v rámci nějž můžete na Sedmičce navštívit desítky kulturních míst plných kreativity a umění. ●

→ www.facebook.com/mameotevreno

Ruské bezčasí

Centrum současného umění DOX se ve své nové výstavě věnuje tématu bezčasí v současném ruském umění. Výstava Russia. Timeless představuje výrazná umělecká stanoviska ze soudobého Ruska, od klasiků kdysi neoficiálního umění až po autory vyjadřující svým dílem pocity generace, která za současného režimu prožila téměř celý svůj dospělý život. Téma bezčasí je v konceptu výstavy chápáno jako odvěký ruský problém s pojetím historického času a s rolí individua v dějinných procesech. Vystavena jsou díla téměř pěti desítek umělců. Zastoupena je malba, kresba, objekty, videa, filmy, multimediální instalace, textilie, výšivky, fotografie i záznamy performancí. Výstava je k vidění do 2. prosince. ●

→ www.dox.cz

Pro malé i velké diváky

VILOMeniny se vracejí na ostrov. Festival plný hudby a divadla nabídne od 22. do 24. listopadu výběr inscenací pro děti i celou rodinu v podání domácího souboru Geisslers Hofcomoedianten a jejich hostů - Divadla Lampion Kladno, Malého divadla České Budějovice, Divadla Rozmanitostí Most, Jiřího Jelínka a dalších. Pro malé diváky bude připraven také koncert kapely Žampion, výtvarné dílny a výtvarně-interaktivní bojovka na téma lidské tělo. Soubor Geisslers Hofcomoedianten také v říjnu odpremiéroval inscenaci autorského textu Zdeňka Jecelína s názvem Robinsoni. Jecelín napsal text přímo na tělo třem hercům ze souboru, přičemž se inspiroval Robinsonem Daniela Defoa, Shakespeareovou Bouří a četnými filmy s motivem přežití. Motiv fyzického ztroskotání lodi se ve hře prolíná s motivem lidského ztroskotání, které však může být příležitostí pro to znovu se odrazit ode dna. Přijďte spolu s Robinsony bojovat o přežití do Divadla VILA Štvanice ve středu 27. listopadu od 20 hodin. ●

→ www.vilastvanice.cz

Beseda s českými prozaiky

Česká próza je na vzestupu. Sílí zájem čtenářů, zvyšuje se kvalita knih a stoupá zájem kritiků. A objevují se stále noví autoři, nové knihy a nové příběhy, o které je zájem i za našimi hranicemi. Nakladatelství Host a Centrum současného umění DOX připravily na sobotu 23. listopadu od 14 hodin program Česká vlna - Moře literatury, který čtenářům umožní setkat se s oblíbenými autory při netradičně pojatých besedách. Nejen o svých nejnovějších knihách tak pohovoří Alena Mornštajnová, Bianca Bellová, Petra Soukupová, Petra Dvořáková, Viktorie Hanišová, Simona Bohatá, Jiří Padevět, Jan Němec, Miloš Doležal, Jakub Dotlačil a Martin Skořepa. Vstupné 140 Kč. Speciální vstupné ve výši 220 Kč zahrnuje vstup na celý program a do všech expozic a prostor DOXu a do Vzducholodi Gulliver. ●

→ www.dox.cz

Tři premiéry v Alfredu

Listopad je pro divadlo Alfred ve dvoře měsícem premiér. První novou práci představí rezidentní soubor Handa Gote Research and Development od 19. do 23. listopadu. Čtvrtá opice je inscenací o věštění budoucnosti, ale také o lidském soužití s technologiemi a je částečně inspirována tezemi vlivného kanadského teoretika médií Marshalla McLuhana. Druhá premiéra je pohádka o medvědovi, který řeší akutní problém s nevyhovujícím bydlením. Představení pro děti souboru Vi.Tvor s názvem Kde budeme bydlet je na programu 21. listopadu od 10 hodin. Sezону uzavře skupina Wariot Ideal inscenací Iluzionista, jež představí klasického antihrdinu, jehož snem je hrát velké divadlo za každou cenu. Milovníka divadla a notorického amatéra můžete v Alfredu ve dvoře navštívit ve čtvrtek 28. listopadu od 20 hodin. ●

→ www.alfredvedvore.cz

V ohnisku poezie

Velice se omlouváme, báseň Školák našich dní, uveřejněná v zářijovém Hobuletu, byla omylem připsána Anně Kabal-Lendělové. Skutečnou autorkou je však Dagmar Štětínová, jejíž medailonek a báseň uveřejňujeme v tomto Hobuletu jako nečekaný objev i omluvu. Obě básně jsou součástí knižního výboru Básničky naší babičky, který v roce 2018 vydala Agentura Pankrác.

Spisovatelka a novinářka Dagmar Štětínová (1927-2017), dcera básníka, zpěváka a herce Národního divadla Maxe Bedřicha Stýbla, prožila velkou část svého života v Holešovicích, kde také pracovala na svém rozsáhlém literárním díle. Vydala na třicet převážně historicky naučných knih - jmenujme její celoživotní genealogické beletrizované dílo Rytíři země české - a sbírek pověstí, legend a pohádek Z rytířských dob Čech a Moravy, Věneček českých pohádek, Pražské pověsti, legendy a zkazky, Babinský, strašný lesů pán, Věčné návraty, Královna motýlů a jiné pohádky, České fialky apod. Vedle prózy převážně pro děti a mládež psala ve volných chvílích i poezii. Její básně příležitostně vycházely např. v časopise Vlasta nebo je Dagmar Štětínová sama prezentovala na autorových čteních v kavárnách Malostranská beseda nebo Poetika. Souborně byly vydány až po její smrti. ●

připravuje Ivana Myšková

*Pražská
Smuteční vrba na Klárově
propadla bujnému veselí.
Vitr jí šeptá jak muž vdově:
Chceš, sejďme se v neděli?*

*Nejhezčí podzim prý je
ve Stromovce,
užitek nese veliký:
chytněš tu klíště, nebo vdovce
jen na švestkové knedlíky.*

Listy Šumavy

Poslední dva měsíce tohoto roku budou v knihkupectví Trigon patřit Milli Janatkové a jejím barevným linorytům. Výstava nazvaná Šumava očima Rózy z Neubrunnu představí autorčiny grafické listy inspirované šumavskou krajinou. Janatková se vedle výtvarné tvorby věnuje také hudbě a propojování různých uměleckých oborů v multimediálních projektech. K Šumavě ji přivedly rodové kořeny spolu s dílem Josefa Váchala, jenž ji ovlivnil zejména svou technikou rytí a experimentováním s barvou. Výstava představí autorčiny vícebarevné linoryty z postupně odrývané desky, tištěné vždy v několika různých barevných variantách, jež evokují proměnu krajiny v čase. Vernisáž výstavy se koná v úterý 12. listopadu od 18 hodin, autorka na ní vystoupí též jako hudebnice. Výstavu můžete navštívit v otevírací době knihkupectví do 2. ledna. ●

→ www.trigon-knihy.cz

Podzim ve Veletržáku

Od 15. listopadu budou ve Veletržním paláci k vidění tři nové výstavy. Výstava 89 nabídne fotografie z roku 1989, který byl zlomový nejen pro českou společnost, ale také pro fotografii. Cílem výstavy je z odstupu tří desetiletí kriticky zhodnotit obrazový materiál a najít nejlepší fotografické záběry, které události z této doby připomínají. Umělkyně Jitka Hanzlová ve svých fotografických cyklech zkoumá individuálního člověka, jeho prostředí a krajinu, ve které žije. V roce 1982 přesídlila do Německa, kde studovala vizuální komunikaci se zaměřením na fotografii. Díky zkušenosti dvou odlišných politických systémů Hanzlová ve svém díle nabízí hlubokou meditaci o evropské identitě ve světě po konci studené války. Fotografický cyklus Tišiny představí tři desetiletí autorčiny umělecké praxe včetně nových fotografií, které vytvořila speciálně pro výstavu v Národní galerii Praha. Obě tyto výstavy budou k vidění do 16. února. Poslední výstava s názvem Stanislav Sucharda 1866-1916: Tvůrčí proces představuje osobnost významného českého sochaře přelomu 19. a 20. století, v jehož tvorbě se prolínají region a metropole a přechod od tradic směrem k moderně. Sucharda se rozhodující měrou zasloužil také o rozvoj českého moderního medailérství a za své plakety a medaile obdržel řadu mezinárodních ocenění. Výstava potrvá do 5. dubna. ●

→ www.ngprague.cz

Fajný festival

Výrazné filmy o současném Polsku, polský dokumentární brunch, program pro děti a chutné delikatesy ke kávě i pivu. Od 21. do 24. listopadu bude Bio Oko opět místem k česko-polskému setkání na Bardzo fajném festivalu. Festival letos uvede čtyři výrazné celovečerní filmy - snímek Klér o problémech v polské katolické církvi, příběh dívky z pastáku ve filmu Vše pro moji matku, komediální rodinné drama Jako pes s kočkou a film o ženském alkoholismu s názvem Zábava, zábava. Na festival dorazí i dokumentaristka Marta Dzidová, která představí film Silaczki o polských sufražetkách bojujících za práva žen a také novelu Slast, jež vyjde v listopadu v nakladatelství Dokořán. V sobotu 23. listopadu od 18 hodin pak festival propojí amatérské krátké filmy z bělostockého festivalu Filmové Podlesí útočí s těmi nejlepšími z mladého letenského festivalu Some like it short. Všechny filmy budou uvedeny v polské verzi s českými a anglickými titulkami. ●

→ www.facebook.com/bardzofajnyfestival

Obětí ve stáří

Stáří nemusí být jen spokojený čas s vnoučaty a koníčky. Ačkoliv se v poslední době mluví o domácím násilí především v souvislosti s dětmi a ženami, jeho oběti bývají i senioři. Jaké jsou příčiny a jak se může starší generace bránit, jsme se zeptali koordinátorky seniorské politiky Prahy 7 Michaely Šormové.

Co přesně si pod týráním seniorů máme představit?
Kromě fyzického násilí, kdy někdo někoho bije nebo mu třeba „jen“ nepodá léky na tlumení bolesti nebo ho záměrně vystavuje chladu, je tu například finanční a majetkové týrání, kdy rodinný příslušník pozdržuje nebo zcela zabavuje seniorovi penzi, může ho nutit ke změně závěti nebo přepisu majetku. Potom je tu oblast psychického týrání - urážky, ponižování, vyhrožování. Bohužel se seniorům nevyhýbá ani sexuální zneužívání a zcela specifické je tzv. zanedbávání, například nedostatečné předcházení imobilitě nebo proleženinám, v jehož důsledku senior trpí a pravděpodobně i dříve zemře.

Jak moc rozšířený je to fenomén?
Uvádí se, že s týráním, zanedbáváním nebo nevhodným zacházením se setkal alespoň jednou za život každý šestý senior nad 60 let. Jen krizová linka organizace Život 90 ročně řeší až 500 případů týrání seniorů. A to samozřejmě zdaleka ne každý, komu se to děje, zavolá. Někdo o té službě vůbec neví a hlavně se většina seniorů za chování svých blízkých stydí. Často se týrání totiž dopouštějí jejich děti nebo vnoučata. Týraný člověk má pak pocit, že si za to může sám, protože je špatně vychoval nebo jim nedal v dětství něco, co potřebovaly. Také se cítí slabý, že se tomu nedokáže bránit sám, nebo se bojí, že by o blízkou osobu přišel. A když už nikoho jiného nemáte, kamarádi vám uměli a nové sousedy skoro neznáte, nechcete zůstat sami.

Existuje způsob, jak týrání předcházet?
Určitě. Důležité je dbát na dobré rodinné vztahy v rámci široké rodiny. Když je více lidí, kterým na vás záleží, snáze se najde někdo, kdo se o vás v případě potřeby postará. Také je dobré udržovat si okruh přátel, případně poznávat nové. Třeba v komunitním centru, na přednáškách nebo kurzu.

A co byste poradila lidem, kteří se s nějakou formou týrání již potýkají?
Předně se snažím těm lidem vysvětlit, že oni nejsou viníkem té situace, že si to rozhodně nemusí nechat líbit a že je možná lepší přijít o člověka, který je vám sice blízký, ale od něhož vám hrozí nebezpečí. Lidé chtějí dožít doma, ve svém známém prostředí, obklopeni věcmi, které mají rádi. Sami a bez pomoci už ale třeba žít nemohou. Služby jako nákupy, pomoc s úklidem, doprovod k lékaři nebo pomoc s hygienou ale může zajistit například placená terénní pečovatelská služba. Na to se dá využít příspěvek na péči, o který si můžete

zažádat na Úřadu práce. Žijete-li s násilníkem v jeho bytě, je lepší domov opustit a přestěhovat se do domu s pečovatelskou službou nebo domova pro seniory.

Stěhovat se ve stáří je ale velmi náročný krok, zvlášť je-li na to člověk sám.
Ano, a lidé ho také často odkládají, dokud se nestane něco skutečně závažného, třeba když v důsledku napadení skončí v nemocnici. Teprve pak si často přiznají, že se domů už nechtějí vrátit. Určitě je dobré mít někoho, komu se můžeme svěřit. Souseda, kamarádku ještě ze základní školy... Může vám pomoci věci promyslet, když jste utopeni v problému, podpořit vás, dát vám najevo, že mu na vás záleží. Také můžete kontaktovat nějakou bezplatnou krizovou linku. Mohou vás vyslechnout, poskytnout vám právní poradenství nebo vás seznámit s možností udat násilníka na policii a vysvětlit vám, jak to udělat. Především vám ale mohou dát najevo, že na vašem životě záleží a že blízkou společnost vám mohou poskytnout třeba dobrovolníci při přátelských návštěvách. Při těch mnohdy vznikají opravdu hluboké vztahy. Spoustě mladých lidí chybí kontakt s vlastními prarodiči, zkušenosti stáří a pohled seniora na svět.

A co když senior přesto nenajde odvahu situaci řešit?
I to se stává. S vědomím toho, že se násilí bude pravděpodobně opakovat a stupňovat, je dobré mít krizový plán. Připravít si třeba zavazadlo s nejn nutnějšími věcmi - doklady, léky, oblečením na pár dnů, záložní klíče, trochu peněz. Když se pak odhodláte situaci řešit, budete připraveni.

Co je vlastně nejčastějším motivem násilného chování ze strany blízkých?
Může to být výsledek nedobrých vztahů v rodině, vada charakteru, neléčené psychické choroby, ale třeba i vyčerpání pečujícího. Někdy dochází k neurvalému zacházení, nepřívětivému odsekávání a výsměchu v důsledku abnormální zátěže osoby, která se o seniora stará. Ta přitom může svého rodiče opravdu milovat, na jedné straně ho zahrnovat péčí a na druhé mu nechtěně ubližovat.

Sama jste tři roky pečovala o tatínka. Zažila jste i vy něco podobného?
Zažila jsem stavy totálního vyčerpání. Starala jsem se i o děti a ke konci ještě začala pracovat. Na péči jsem byla víceméně sama, občas mě vystřídal na víkend tátova sestra, abychom mohli s dětmi vyjet někam ven. Když jste pod takovým tlakem a chybí vám čas prakticky na všechno, chcete všechno mít odbyté rychle. Pak se stává, že vypnείτε, křičíte. Zlobila jsem se na tátu, že se třeba nechal opakovaně vmanipulovat do nějakého nákupu přes telefon, ačkoliv jsem ho před tím varovala. Štvalo mě, že se při cestě z pošty zasekává u každého obchodu, zatímco já hnala domů uvařit oběd. Že se naložil do vany, ze které nemohl sám vylézt, a já ho našla po dvou hodinách promrzlého. V důsledku toho jsem byla strašně ráda za každý čas, kdy jsem mohla být bez něj. Jenže pak mě zase trápily výčitky svědomí, které se projevovaly mou podrážděností. Když jsem si to uvědomila, zajistila

jsem tátovi pečovatelku, která se mu třikrát týdně na dvě hodiny věnovala. Dali si spolu snídani, četli noviny, mohli jít na procházku. Také mi hodně pomáhalo mluvit o tom s kamarádkami, které se taky staraly o rodiče, a s tetou, která měla za sebou stejnou zkušenost.

Co když ale nemám nikoho, s kým bych tyhle věci mohla sdílet?
Můžete zajít na nějaké setkání pečujících. V Praze 7 pořádáme taková setkání pravidelně každou poslední středu v měsíci. Tam se sebe můžete všechno setřást. Přiznat selhání, konec sil, i to může někdy významně pomoci. Pak si to můžete přestat vyčítat a soustředit se na to, co může vaši situaci zlepšit. Třeba doplnit svou péči placenou službou nebo předejít nějakým situacím díky zkušenostem a radám ostatních. Nemusíte se tu bát odsouzení ani pomluv. Nic se odsud nevyznáš a s pocitem nějakého selhání se potýká každý, kdo pečuje. A jak řešit týrání seniorů mimo domov? Ponižování nebo zanedbávání se samozřejmě může dopouštět i personál v domově pro seniory nebo nemocnici, často také z vyčerpání. Někdy se o tom nedozvědí ani rodinní příslušníci, kteří přijedou na návštěvu. Když už se na něco takového ale přijde, mělo by to vedení okamžitě řešit. Vždy mějte na mysli, že jsou potřeba svědci. Problémy se objevují všude, důležité ale je, jaké k nim člověk zaujme stanovisko. Označit problém a vyřešit ho stojí vždycky víc odvahy a práce, ale když máme na starosti někoho křehkého, kdo není v pozici, aby se mohl sám bránit, je to naše morální povinnost. ●

Kontakty
Linky pro seniory Senior telefon (bezplatné, nonstop) 800 157 157 Elpida (bezplatné, každý den 8–20) 800 200 007 Linka pomoci obětem (bezplatné, nonstop) 116 006 Linka důvěry (bezplatné, nonstop) 222 580 697
Poradenská centra pro seniory Život 90 Karoliny Světlé 18, 222 333 500 Sos Centrum Diakonie Belgická 22, 222 514 040 Senior poradna Infocentrum P7, Milady Horákové 2 (ÚT a ČT 9–12) 777 482 466
Podpora pro pečující Pečuj doma (bezplatné, všední den 9–17) 800 915 915 Poradna pro pečující P7 Infocentrum P7, Milady Horákové 2 (ST 9–12) 777 482 466 Setkání skupiny pečujících Denní stacionář Pečovatelského centra Prahy 7, Tusarova 42 každá poslední středa v měsíci 17.30–19.30 (v prosinci výjimečně 18. 12.)
Přátelské návštěvy Život 90 725 098 527 Krása pomoci 608 808 087
Komunitní a vzdělávací centra Přístav 7 (Jankovcova 8B) 222 264 846 KKC AOP (Přístavní 24) 601 141 155 Domeček (Královská obora 74) 722 519 604 Ateliér radostné tvorby (Nad Královskou oborou 55) 775 439 319 Centrum aktivního stáří (Karoliny Světlé 18) 222 333 578, 739 477 609

VŠECHNO NEJLEPŠÍ, PRAHO 7

Listopad letošního roku nepřináší pouze výročí sametové revoluce. I naše městská část má důvod k oslavám – v prosinci 2019 uplyne již 135 let od připojení spojených obcí Holešovice-Bubny k Praze. Jak to tehdy v naší čtvrti vypadalo a jak se žilo?

1 Most císaře Františka Josefa I. a silnice pod Letnou v 80. letech 19. století
2 Pohled na letenský vrch na počátku 17. století
3 Palackého ulice ve starých Holešovicích, budova vpravo (s věžičkou) sloužila jako škola

Dějiny území, na kterém se dnes rozkládá městská část s pořadovým číslem sedm, jsou pochopitelně mnohem delší. Dlouhá staletí se na poloostrově tvořeném meandrem Vltavy a v jeho bezprostřední blízkosti rozvíjely poměrně odlišné dvě vesnice – Bubny (někdy nazývané Malé Bubny) a Holešovice (Velké Holešovice). V Bubnech se osídlení soustřeďovalo na vltavském břehu okolo prastarého kostelíka sv. Klimenta a blízkého brodu přes řeku. Nejstarší obyvatelé Holešovic měli svá skromná hospodářství v oblasti tzv. Zátor (v okolí dnešní stanice metra Nádraží Holešovice směrem k Vltavě). Blízkost metropole Čech Prahy měla pro zdejší obyvatele své světlé i stinné stránky. Pražská tržnice byla místem, kde mohli nabízet plodiny ze svých políček nebo ryby nachytané ve Vltavě. Na druhou stranu obě vesnice, především ale Bubny trpěly nájezdy cizích armád, které tudy táhly na Prahu (třicetiletá válka, francouzské obléhání Prahy v roce 1742 apod.).

Dřevo, ryby i melouny

Změny do zaběhlého života obyvatel Holešovic i Bubnů přináší až 19. století. V roce 1823 je v Holešovicích (přibližně v místech dnešní benzinové pumpy mezi ulicemi Partyzánská, Vrbenského a U Elektrárny) zřízena první továrna – kartounka, kterou vlastnil Max Dormitzer a později přešla do majetku rodiny Kubinczky. První vlašťovka ale jaro nedělá – o venkovském charakteru obou obcí před polovinou 19. století (1839) nejlépe svědčí rozdělení zdejší půdy podle účelu použití. Z celkové rozlohy katastru obou obcí (532 hektarů) tvořily polnosti více než 2/3 plochy (360 ha), louky, pastviny a zahrady zabíraly 66 ha. K Holešovickým-Bubnům náležely administrativně i Malé Holešovice (dnešní Holešovičky), takže část území – konkrétně 9 hektarů – pokrývaly tamější vinice. Zastavěné plochy bylo tehdy 1 % z celkové rozlohy (5,5 ha). Je tedy patrné, že místní se zabývali především zemědělstvím. Poměrně výnosné bylo i pěstování zeleniny, kterou zdejší prodávali na trzích v Praze. Zvláště oblíbený býval údajně holešovický kolník (tuřín), ale pěstovaly se zde i kedlubny, zelí, karfiol a dokonce i melouny. Obživu obyvatelům přinášela pocho-pitelně také Vltava. Kromě rybaření a prosekávání ledu a jeho následného prodeje v zimním období představovaly vítaný přírůstek paradoxně i poměrně četné povodně. Velká voda sem totiž z Prahy a okolí přinášela množství dřeva, které zdejší vraceli za odměnu majitelům nebo jej dále prodávali.

Velice důležitou spojnici starých Holešovic a „zbytku světa“ i zdrojem obživy zdejších obyvatel byly přívozy. Už ve středověku zde fungovaly dva – podle polohy zvané dolejší (někdy též císařský) a horní. Dolejší přívoz měl svou trasu přibližně v místech dnešního Trojského mostu. Hořejším bylo možno přeplavit řeku v místech dnešního mostu Barikádníků, v roce 1874 jej zakoupila pražská obec a obratem ho pronajala rodině Vaňhových, která jej provozovala další desítky let. Existence přívozu je doložena i v Bubnech – na Štvanici a do Karlína (1791), další vyplouval na protější břeh přibližně na úrovni dnešní ulice Komunardů (1884).

Zajímavý vhled do reality Holešovic-Bubnů poloviny 19. století nám poskytují tehdejší názvy některých místních lokalit. Původ řady z nich je ale mnohem starší. Dodnes užívané pojmenování Zátory (či Zátvory) znamená nízký břeh zadíraný při jarních povodních ledovými krami nebo utrženými vory. Název Maniny zase odkazuje k tehdy neregulovanému korytu, řeka zde tekla „maně“ (nahodile). Území východně od dnešního mostu Barikádníků směrem k Vltavě se nazývalo „Pulmon“ (popř. U Pulmona). Tento zvláštní název je počestěným francouzským slovem épaulement (val, násep) a souvisel s vojenským cvičištěm, které zde vzniklo v 18. století. O tom, jak dlouho se tento název udržel v povědomí lidí, svědčí fakt, že ještě

koncem 20. let 20. století fungovala v ulici Na Maninách restaurace s názvem Na Půlmoně. V místech bývalého holešovického pivovaru, nedaleko střelnice, býval háj (odtud i pojmenování ulice V Háji), místní starousedlíci říkali, že chodí „do hájku“ nebo „pod hájek“. Břehům Vltavy na Maninách se říkávalo „Na pískách“. Své vlastní názvy měli i Bubenští. Část dnešní Letné zhruba od třídy Milady Horákové směrem k Bubenci i k Výstavišti se nazývala Čertoušek. Nakonec se tento prastarý název udržel až do počátku 20. století, do roku 1904 se část nynější Heřmanovy ulice (od ulice Dukelských hrdinů po Kamenickou) nazývala právě Na Čertoušku. Letenské pláni se říkalo „Na rovině“, vinicím (později sadům na Letné) „Na Belvederu“.

Praha vystrkuje drápky

Ještě v roce 1843 byly obě obce skutečnými vesnicemi – v Holešovicích žilo tisíc obyvatel, v Bubnech pouze čtyři stovky. Větší a rychlejší rozvoj Holešovic-Bubnů (administrativně byly obě obce spojeny v roce 1849, dle některých zdrojů až o 20 let později) nastává až v době, kdy se 19. století přehouplo do své druhé poloviny. Jedním z hlavních impulzů byla výstavba železniční trati z Prahy do Podmokel vedoucí přes Negrelliho viadukt a Bubny. Ještě větší význam mělo zahájení provozu bubenského nádraží v roce 1868, čímž se výrazně usnadnila doprava výrobků zdejších firem. Stálé spojení Prahy a rozvíjejícího se předměstí měl pak zajistit most císaře Františka Josefa I., který vznikl v letech 1865–1868. Současně s ním vznikly silnice pod Letnou, stejně jako komunikace vedoucí do Stromovky (později Bělského třída, dnes Dukelských hrdinů) a na Letnou (Belcrediho, dnes Milady Horákové). Tyto akce financovala z větší části pražská obec, z čehož je patrné, že pražští radní si už tehdy dělali na Holešovice „zálsk“. Nebyly to ostatně jediné případy, kdy hlavní město investovalo v budoucí Praze 7. Už v roce 1860 koupilo vinice a lisovni domek na Letné, o rok později byl založen park, který dostal název Sady korunního prince Rudolfa. V roce 1863 vystavěný Letenský zámček, opět v režii Prahy, dotvořil sady jako oblíbené výletní místo pro Pražany. Už na počátku sedmdesátých let také město Praha pořizuje rozsáhlé pozemky podél Vltavy nedaleko Bubnů, kde plánuje vystavět centrální porážku dobytka pro Prahu i okolní obce. I když jatka nakonec vznikla až v devadesátých letech 19. století, záměr postavit je právě zde posloužil zcela jistě jako další z argumentů pro připojení Holešovic-Bubnů k Praze.

Ani představitelé holešovicko-bubenské samosprávy nezástávali ve zlepšování své obce pozadu. V roce 1874 nechali postavit na pozemku poblíž dnešního Výstaviště plynárnu. Tento obecní podnik samozřejmě přinášel do obecní kasy vítané příjmy. Růst počtu obyvatel s sebou nesl nutnost udržovat a rozšiřovat zdejší školy. V roce 1850 se vyučovalo ve škole v Holešovicích (v tehdejší Palackého ulici čp. 82), do této školy byly takzvané příškoleny i děti z Bubnů, celkem sem chodilo 147 dětí. S přibývajícím počtem obyvatel ale narůstala potřeba dalších prostor pro školu – pro další třídy tak byly nájímány místnosti v soukromých domech. Samostatná škola v Bubnech byla zřízena až v roce 1874 a o tom, v jakém prostředí se zdejší děti vzdělávaly, referují s odstupem času Dukelské listy: „R. 1874 byla zde zřízena dvoutřídní obecná škola smíšená (se 286 dětmi), která byla umístěna na dvoře pivovaru (Kejřův pivovar stával přibližně v místech současné budovy ÚMČ, pozn. aut.) nad chlévy ve dvou skrovných světnicích a tak primitivně, že vcházely děti do druhé třídy přes třídu první, ježto neměla každá třída svého zvláštního vchodu.“ Skutečně zásadním krokem bylo postavení rozlehlé budovy pro dívčí i chlapeckou obecnou školu v Jablonského ulici (dnes zde sídlí obchodní akademie a střední a vyšší škola oděvního návrhářství). První skutečně moderní škola v Holešovicích začala dětem sloužit v září 1884.

Vzhledem k narůstající populaci neřešila místní samospráva jen školáky, akutní se stávala i nutnost zřízení nového místa pro poslední odpočinek zdejších. Kapacita prastarého hřbitova kolem kostelíka sv. Klimenta byla zcela vyčerpána, obec tedy zakoupila pozemek ve Strojnické ulici a v roce 1873 zde byl zřízen nový hřbitov.

Období mezi lety 1850 a 1880 bylo pro Holešovice-Bubny érou poměrně rychlého rozvoje, z vesnic agrárního charakteru se stalo pulzující předměstí blízké metropole. Ze sčítání obyvatel v roce 1880 vyplývá, že Holešovice-Bubny měly tehdy 10 852 obyvatel. I když největší přírůstek obyvatel čekal naši čtvrt až v období mezi lety 1890 a 1900, byly Holešovice-Bubny už tehdy dvaadvacátým největším městem v Čechách. Blízkost a provázanost Holešovic-Bubnů s Prahou se logicky projevila ve snaze obou subjektů spojit se, k čemuž nakonec došlo v roce 1884. Co této integraci předcházelo a jak proběhla, se dozvíte v příštím čísle. ●

Milé čtenářky, milí čtenáři, tato stránka je určena jednotlivým stranám v zastupitelstvu, které střídavě stanovují otázku k diskusi. Možnost odpovědět dostaly všechny strany. Tentokrát se ptá PRAHA 7 SOBĚ:

V srpnu byl představen návrh územní studie Holešovice Bubny-Zátory. Tato studie by měla sloužit jako podklad ke změnám stávajícího územního plánu, respektive k dopracování Metropolitního plánu. Které části studie jsou dle vašeho názoru přínosem a kde vnímáte případná slabá místa pro budoucí rozvoj naší MČ?

TOP 09 – STAN

Přínosem studie je jednoznačný akcent blokové struktury zástavby, která většinou logicky navazuje na ulice v Holešovicích a na Letné. Dalším přínosem by mohlo být budoucí vedení nové tramvajové trati z Vltavské severním směrem a poté její napojení ulicí Dělnickou na stávající tramvajovou síť, což by významně zlepšilo dopravní obslužnost západní části Dělnické ulice. Jednoznačně kladně hodnotíme záměr koncertního sálu u Vltavské a snahu humanizovat okolí Vltavské. Pozitivní roli by mohlo sehrát i slibované propojení budoucího „centrálparku“ pro pěší a cyklisty s Výstavištěm a Stromovkou.

Bohužel, černý Petr v podobě hlavního těžiště autoprovozu v ulici Argentinské zůstává a vzhledem k majetkovým vztahům v celém území lze pravděpodobně těžko hledat jinou variantu. Rovněž upravená křižovatka v předpolí Hlávkova mostu by si zasloužila prověřit nebo zpracovat podrobnější studii. Zcela nepřijatelný je pro nás návrh obrovského „chrámu konzumu“ mezi budoucí železniční stanicí Bubny a stávajícím objektem Argentinské hvězdy (aktuálně Artgen). Tento trojblok (na hlavním výkresu - regulace na str. 72 studie označený jako BII-2 a BII-4) požadujeme rozčlenit a novou ulici mezi bloky lépe navázat na

Tusarovu ulici. Studie dále předpokládá úplné prostavění bloků při Argentinské ulici (BII-2, BII-4, BIII-2, 4, 6 a BIII-10). Zde požadujeme nezastavěnou plochu vnitrobloku alespoň 15 %. V území dnešní teplárny (C IV) požadujeme zachovat veškeré památkově chráněné objekty včetně vodárny a celkově snížit plochu i podlažnost zástavby tak, aby lépe vynikla krása bývalé motorové elektrárny.

Územní studie nedostatečně reaguje na vývoj klimatické změny. V územní studii je nedostatek prostoru pro zeleň na nezastavěném terénu s možností zasakování a zachycování dešťové vody. Ve stávajícím územním plánu je předpoklad bilance zeleně 388 679 m², zatímco studie navrhuje pouze 281 475 m² (viz studie str. 80). Doporučujeme prověřit možnosti vybudování retenčních nádrží a vodních prvků v souvislosti s návrhem inženýrských sítí pro rozvojové území. Chceme, aby bylo postupováno v souladu s vyhlášením klimatické nouze a byl tak maximálně využit potenciál pro zelené střechy budov spolu se zelenými stěnami. Rozvojovou oblastí prochází nadregionální biokoridor, který je nyní nefunkční, a ve studii by měla být vyjádřená jasná snaha o obnovení územního systému ekologické stability. Zejména se jedná o větší odstup plánované výstavby od tělesa železnice v prostoru C IV Teplárna s dostatečným prostorem pro umístění stromořadí. U navržených šíří ulic se stromořadím

požadujeme studii, která prověří, zda nebude docházet k nahromadění zplodin v důsledku nedostatečného proudění vzduchu. Podjezdná výška stromů ve stromořadích činní 2,2 metru. Zde bychom uvítali podjezdnou výšku 3 metry. V územní studii také není zapracované nové parkoviště v ulici Jankovcova, kde budou ještě letos vysazené nové stromy.

Na závěr bychom chtěli ocenit otevřenost zadavatele a snahu zapojit do připomínkového řízení odbornou i laickou veřejnost (kontejnery, komentované vycházky, prezentace i diskuze) a rovněž i odbornou péči Městské části Praha 7, a to jak při formulování zadání pro studii, tak při formulování připomínek ke studii, které měli možnost prostudovat a případně doplnit všichni zastupitelé MČ Praha 7. ●

Jiří Hejnic a Lukáš Tůma, zastupitelé TOP 09 – STAN

Piráti a Zelení Praha 7

Území Bubnů-Zátor vnímáme především jako příležitost k propojení horních a dolních Holešovic v kompaktní městskou čtvrť. Současně se otevírají obrovské možnosti, jak založit novou čtvrť k příjemnému životu v době, kdy se adaptace na změny klimatu stává naléhavým

úkolem. Město pro život v 21. století musí být energeticky úsporné, s dostatkem zelených ploch, má maximálně využívat dešťovou vodu a myslet na potřeby dětí a seniorů. Mělo by se profilovat jako město tzv. krátkých vzdáleností, které je sociálně a kulturně pestré. Ve všech jeho částech by měl panovat vyvážený celodenní a celonoční život, který zabraňuje lokálním zátěžím (ráno a večer ve špičkách dopravní zácpy, které jsou vystřídány městem duchů, jako to můžeme vidět např. na Budějovické).

Návrh územní studie hodnotíme jako pozitivní v respektu k blokové zástavbě okolního města a trasování ulic, čímž na okolí navazuje a propojuje jej do jednoho většího celku. Přesto má ale obecné i konkrétní vady, na které je třeba v rámci veřejného projednání upozornit a požadovat jejich nápravu. Jsme rádi, že se podařilo za Prahu 7 zpracovat a schválit několik desítek zásadních připomínek, stejně tak si ceníme aktivit spolků i jednotlivců, kteří se do veřejné diskuze zapojili a formulovali své návrhy změn. Oceňujeme, že je celý proces schvalování studie transparentní a otevřený pro veřejnost. U takhle velkého území s komplikovanou vlastnickou strukturou však nemůže probíhat korespondenční formou. Magistrát hl. m. Prahy by měl ustanovit stálou komisi pro transformaci Bubnů-Zátor, ve které by měli místo všichni aktéři - zástupci města i dalších majitelů pozemků spolu se zástupci místních občanských spolků a zúčastněné veřejnosti. Jen tak může dojít ke konsenzu na podstatných věcech, které ovlivní život nás všech v Praze 7.

Velkým problémem návrhu jsou především naddimenzované celkové kapacity zástavby, které neodpovídají charakteru Holešovic a Letné. Problematické je také řešení dopravy - navrhované vyústění Hlávkova mostu u Vltavské nemůže dobře fungovat, stejně tak jsou některé ulice navrženy v příliš úzkém profilu a bez dostatečné tramvajové obsluhy. Zásadně nesouhlasíme s navrhovaným obřím obchodním domem, jeho celkovou kapacitu je nutné snížit a obchodní plochy rozptýlit do přízemního parteru v budovách na celém území tak, aby z Argentinské mohla být skutečná městská třída. V území je také nedostatečně zastoupená zeleň, je potřeba přidat více zelených ploch a propojit Stromovku se Štvanicí do jednoho zeleného pásu. Zelené střechy na všech domech by měly být podmínkou. Nesmíme totiž zapomínat, že Praha 7 je nejteplejším místem v České republice, a to musí nová čtvrť reflektovat. Stěžejním bodem je také dostupné občanské bydlení, které by mělo být procentuálně vymezeno, aby se omežily investice do spekulací s byty a gentrifikace čtvrti. V současnosti také vidíme určité vakuum ve společensko-kulturních prostorech, které by se staly přirozeným místem setkávání obyvatel, což nelze naplnit pouze budovou filharmonie a Památníkem ticha. Měli bychom využít potenciál a ambici Prahy 7 být tzv. art districtem. Praha je světová metropole a její obyvatelé by měli mít vysoké nároky na podobu svého města.

Na závěr je nutné uvést, že pro skutečnou vymahatelnost územní studie je nutné ji po zapracování připomínek projednat a schválit v režimu regulačního plánu. ●

Ondřej Mirovský, Zelení Praha 7, Iveta Lysoňková, Piráti

ODS

Územní studie jako celek je podle mého názoru kvalitní návrh, který dává promyšlený základ pro vznik fungující městské čtvrti. Zástavba rozložená do městských bloků, jasně definovaná uliční síť, centrální park, zapojení dominant, jako je koncertní sál na Vltavské, Památník ticha nebo holešovická elektrárna, vznik dopravního terminálu na Vltavské, revitalizace a zprůchodnění železničních tratí, podzemní garáže pro rezidenty, to všechno jsou její silné stránky. Ocenit lze ale i řadu dalších, méně výrazných úprav.

Na říjnovém veřejném projednání upozornil zástupce Institutu plánování a rozvoje, že výsledná podoba návrhu je kompromisem mezi vizí města a zájmy vlastníků pozemků. To je patrně hlavně na maximalistickém využití území. Současný územní plán počítá v Bubnech-Zátorech se zhruba jedním milionem metrů čtverečních hrubé podlahové plochy. Územní studie se ale blíží téměř ke dvojnásobku této plochy. Tento fakt se mimo jiné propisuje i do předpokládaného počtu nových obyvatel (25 tisíc) a pracovních míst (35 tisíc). Dostávám se tím k problému, který vnímám jako velmi podstatný.

Nejsem spokojený s navrženým řešením automobilové dopravy. Studie předpokládá, že hlavní tah nadále povede z Hlávkova mostu přes Argentinskou na most Barikádníků. Provoz v Bubenské ulici má být spíše tluměný, dříve zvažovaná Brazílská třída v návrhu není. Argentinská tedy zůstane hlavní dopravní tepnou, která ponese naprostou většinu zátěže se všemi negativy pro obyvatele okolních domů. Minimálně do doby, než bude dokončen vnitřní a vnější okruh. Ozelenění třemi stromořadími prostor ulice zpříjemní, ale i tak bude mít kvůli intenzitě dopravy daleko ke klidné městské třídě. Řešením by mohlo být stažení tranzitní dopravy do zahloubeného tubusu s tím, že povrchová cesta zůstane určena pro místní dopravu. Prověření této varianty jsem předložil v připomínkách k územní studii.

Druhou zásadní připomínku mám ke koncepci veřejných prostranství. Jak jsem napsal, kvituji myšlenku náměstí u plánovaného koncertního sálu na Vltavské i u bubenského Památníku ticha či u holešovické elektrárny nebo rozsáhlý centrální park. Veřejné prostranství mi ale chybí tam, kde bude nová čtvrť přiléhat k původní zástavbě dolních Holešovic. Za řešení považuji omezit rozsah plánovaného obchodního domu, který má vzniknout na prostoru tří městských bloků (!). Jeden z nich je podle mého názoru správně nahradit kvalitním veřejným prostorem. Menším hezkým náměstím, s jakým se ke škodě místních občanů ve východní části nové čtvrti v bezprostředním okolí Argentinské ulice bohužel nepočítá. Také tuto změnu jsem zapracoval do svých připomínek k územní studii. ●

Tomáš Bartovský, předseda klubu zastupitelů ODS

Hyde Park

PRAHA 7 SOBĚ

Přínosem studie je jednoznačně návrh blokové městské struktury, která propojí Letnou a Bubny s Holešovicemi. Cílem však musí také být, aby zde vzniklo skutečné město, a nikoli jen sestava monofunkčních budov. Proto je třeba důsledně trvat jak na promyšlené parcelaci, tak na různorodé funkci jednotlivých objektů, která prozatím ve studii příliš garantovaná není. Velikost bloků je v principu nastavena správně, avšak studie dostatečně neřeší jejich vnitrobloky, které musejí více respektovat rostlý terén. Stejně tak je třeba důsledně realizovat stromořadí v ulicích a doplnit centrální park o zelené osy podél železnice, které zajistí jeho propojení se Stromovkou a vltavským nábřežím.

Navrženou kapacitu zástavby, která je dvojnásobná oproti platnému územnímu plánu, vnímáme jako problematickou. Jsme přesvědčení, že snížení kapacity pomůže nejen novým Bubnům, ale i sousedním čtvrtím, které by v případě naddimenzované kapacity byly ohroženy tranzitní dopravou a dalšími negativními vlivy přehruštěné zástavby. Neměně problematická je i výšková regulace nové čtvrti, se kterou PRAHA 7 SOBĚ v navržené podobě nesouhlasí. Jsme přesvědčení, že bloky, jejichž výška se pohybuje mezi šesti a osmi nadzemními podlažími, mohou být doplněny lokálními akcenty, avšak nikoli o výšce čtyř podlaží, ale pouze dvou. Zásadně nesouhlasíme s navrženými výškovými stavbami, které mají mít dle studie 18-23 podlaží, a trváme na maximální výšce 14 podlaží pro všechny případné dominanty v území.

Za velmi problematický považujeme návrh rozsáhlého obchodního centra vedle Bubenského nádraží, které by v navržené podobě ohrozilo existující zavedené obchody v celé Praze 7. Navrhujeme proto jeho rozdělení na několik městských bloků a omezení kapacity na úroveň, která je adekvátní pro nové znikající část Prahy 7. V rámci připomínek jsme vyjmenovali lokality, jejichž struktura se musí zkvalitnit nebo výrazně proměnit. Jedná se zejména o lokalitu Pražské teplárenské, kde je navržena naddimenzovaná bloková a výšková zástavba do těsného sousedství řeky, Výstaviště a Stromovky, Bubenskou ulici, kterou je mezi Vltavskou a Veletřní třeba rozšířit na 30 metrů a lépe vyřešit její severní vyústění, nebo Vltavskou, kde trváme na zrušení dálniční křižovatky a vzniku městského nábřeží.

Přes tyto sporné momenty je PRAHA 7 SOBĚ přesvědčena, že se jedná o zatím nejnadějnější pokus o komplexní řešení území a že se studie v případě zapracování výše zmíněných připomínek může stát základem pro vznik nové městské čtvrti. ●

Richard Biegel, zastupitel za PRAHA 7 SOBĚ

a předseda komise rozvoje

Rufus a Růženka spolu jdou zapálit svíčku na hřbitov k příležitosti svátku všech zesnulých.

Dokážeš najít, po kterých předcích zdědili

- pihy
- velké uši
- lásku k hudbě
- odstín kůže
- dobrodružnou povahu
- velký nos
- barvu vlasů
- akrobatické vlohky?

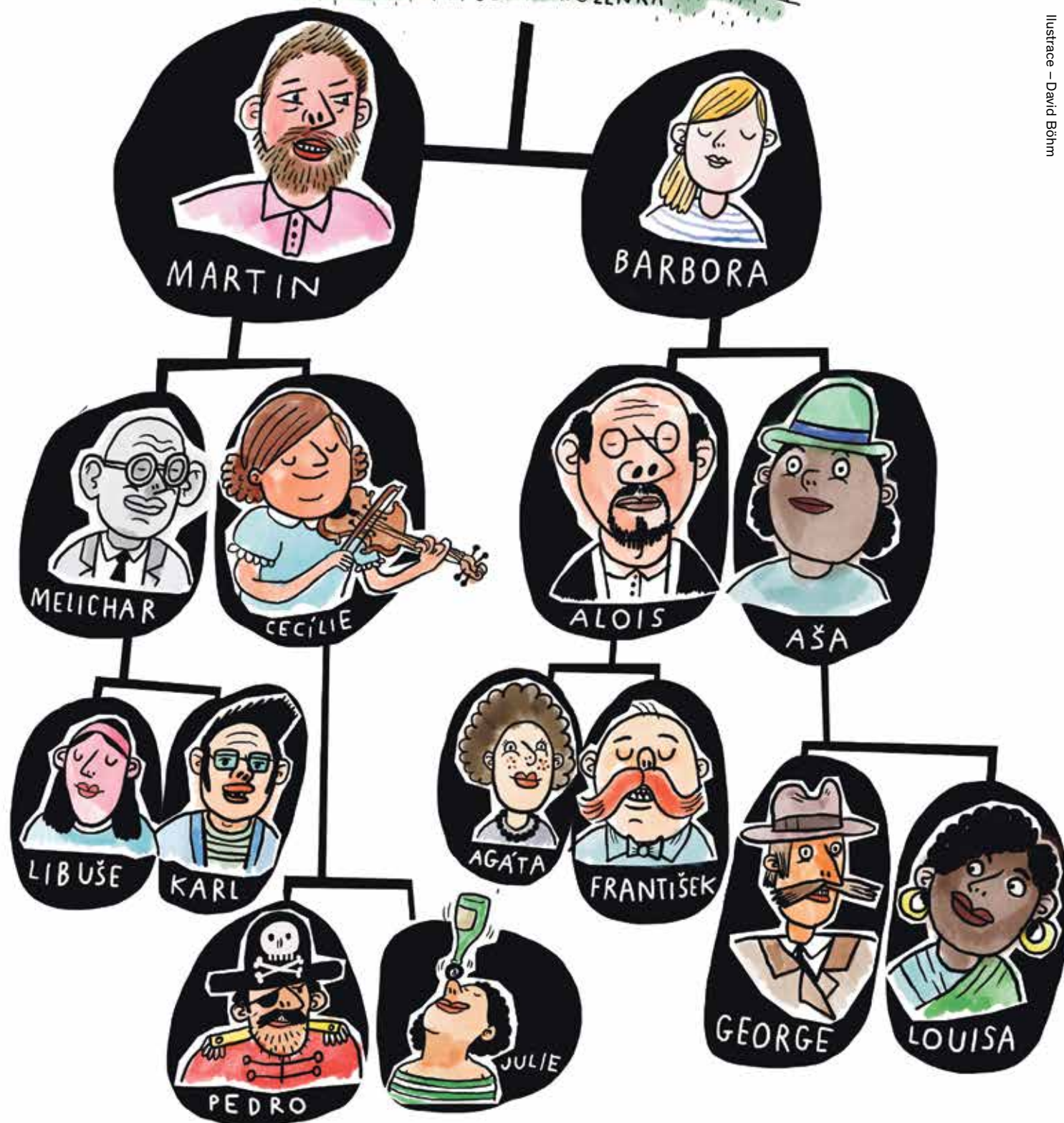
P.S.: Víš, kde je v Praze 7 hřbitov?

řešení

- Rufus
 - pihy po Agátě
 - velký nos po Aloisovi
 - dobrodružnou povahu po Pedrově
 - barvu vlasů po Františkovi
- Růženka
 - akrobatické vlohky po Julii
 - velké uši po Melicharovi
 - lásku k hudbě po Cecílii
 - odstín kůže po Louise

ilustrace – David Böhm

Smrtonosné pasti - žádné akční filmy, ale výstava více než 120 druhů známých i neznámých masožravců byla k vidění v botanické zahradě.

Více než stovka dětí ze základních a středních škol se sešla ve vodárenské věži na prvním zasedání Zastupitelstva mladých. Projekt navazuje na Studentské zastupitelstvo Prahy 7. Žáci budou za asistence lektorů přicházet s vlastními projekty, které postupně sami zrealizují.

Vodárenská věž získala v rámci Národní ceny za architekturu 2019 čestné uznání za rekonstrukci. Ve vitrině ocenění přibyla také stříbrná medaile ceny Národního památkového ústavu (NPÚ) Patrimonium pro futuro coby Zvláštní cena generální ředitelky NPÚ.

Trojský most za 1,3 miliardy oslavil páté narozeniny. Původně se uvažovalo, že ponese jméno Václava Havla.

Radnice vyhlásila programové dotace.

Radnice vyčistila a roztokem proti graffiti natřela lavičky a odpadkové koše v okolí kostelů sv. Klimenta a sv. Antonína.

Ve Stromovce vyvrcholily oslavy Dne stromů.

Stěna na Vltavské má novou výzdobu.

„Lokalita pražského Stalina je celosvětově známá jako místo s jedním z nejhezčích výhledů na Prahu, jako místo pro zábavu i odpočinek a jako legendární místo pro skateboarding. Nechceme, aby toto místo a jeho jedinečný genius loci byly zničeny výstavbou či jakoukoliv zásadní přeměnou,“ stojí v petici za záchranu Stalina, kterou má již k dispozici magistrát. Svým podpisem ji podpořilo téměř 18 tisíc lidí.

Historii areálu holešovické tržnice připomněla výstava Skleněná stěna malířky a ilustrátorky Toy Box v kulturním prostoru Jatka78. Autorku inspiroval výrok hudebníka Paula McCartneyho: „Kdyby jatka měla stěny ze skla, stal by se vegetariánem každý.“

Od požáru Průmyslového paláce uplynulo již 11 let.

U budoucího Památníku ticha si lidé bubnováním připomněli deportace pražských Židů v roce 1941. Jedná se o tradiční veřejný happening, který má narušit ticho mlčící většiny.

Na mistrovství světa v bojových sportech v Düsseldorfu zazářili karatisté z klubu Karate Letná. V individuálních i týmových kategoriích získali celkem 12 titulů, pět druhých a jedno třetí místo. Nejmladším a zároveň trojnásobným mistrem světa se stal osmiletý Tomáš Horký. Nejnáročnějšími zápasy si pak prošel karatista Samuel Foldyna. Všem gratulujeme!

Automobil o hmotnosti asi 3,5 tuny testoval odolnost Stalinova pomníku, na základě výsledků pak magistrát zpřístupnil jeho nadzemní prostory. Z okolí metronomu zmizel plot, uzavřena ale zůstává vnitřní část objektu a pokračují práce na finálním statickém posudku.

Bazén na Výstavišti byl z důvodu rekonstrukce do odvolání uzavřen, na Sedmičce nám tak k plavání zbývá už jen Vltava.

Budoucí podobu nové čtvrti v Bubnech mohl do 15. října svou připomínkou ovlivnit každý z nás.

V zoo se narodila mláďata varanovce bornejského, kterého herpetologové nazývají svatým grálem.

Kouzlo zálohovaných kelímků objevili provozovatelé občerstvení u Letenského zámku. Z jednorázového plastu se v této restauraci s výhledem na Prahu už nenapijete.

Radnice vypsala výběrové řízení v hodnotě 40,7 milionu korun na kompletní opravu vybydleného domu v Dobrovského ulici.

Psal se před 110 lety (Karlínské listy, 1909)

Novinka pro VII. část Prahy. Velkokavárna „Belcredi“ stala se nyní po svém znovuzřízení a uměleckou výzdobou zvláštností našeho předměstí. Jest vyzdobena krásnými barevnými pohledy z díla „Letem Českým Světem“ a jinými uměleckými reprodukcemi. Zvláště upoutá pozornost hostů velký obraz 250 × 150 „Pohled z mostu císaře Františka Josefa (v Eliščině třídě) na Hradčany“. Kavárna byla otevřena dnes v poledne.

Ovocnáři, výrobci cideru a moštů nebo štrúdlů, džemů a dalších jablečných dobrot se sešli v holešovické tržnici.

Až na 43 druhů ryb, které údajně žijí ve Vltavě, si mohli počítat účastníci rybářského závodu na Štvanici.

Abychom stihli Hobuleť vytisknout, musí mít uzavěrku už v polovině měsíce. Proto na této stránce mohou chybět některé zprávy, které by si zveřejnění také zasloužily.

Rozšíření linky č. 156
S platností od 21. listopadu bude rozšířena linka autobusu číslo 156 o zastávky Veletřzní palác a Centrum Stromovka.

Do boje s klíněnkou
Máte ve svém vnitrobloku či předzahrádce kaštan napadený klíněnkou jirovcovou? Klíněnka jirovcová je asi čtyři milimetry velký motýlek, jehož housenky žijí na kaštanech a zanechávají za sebou závěje nahnědlého listí. Jediná obrana je spadané listí shrabat a odvézt do spalovny, jinak klíněnka přezimuje a příští rok se vrátí v ještě větší míře. Odbor péče o veřejný prostor pro vás připravil speciálně označené pytle na listí napadené klíněnkou, které si můžete vyzvednout zdarma v informačních centrech městské části – Milady Horákové 2 a Dělnická 44. Naplněné pytle prosím nechávejte u nádob na komunální odpad, jejich odvoz zajistí Pražské služby. V případě problémů s vývozem kontaktuje Pražské služby na tel.: 605 209 313, 284 091 888.

Pomoc matkám v nouzi
Spolek Fandi mámám pomáhá maminkám samoživitelkám a jejich dětem v tíživé životní situaci, a to především materiálně a poradensky. Jedním z cílů je změnit pohled společnosti na tuto skupinu žen, která to v životě nemá snadné. Přihlásit se či doporučit maminku samoživitelku můžete na webových stránkách spolku nebo se můžete zapojit jako podporovatel či dárcce. www.fandimamam.cz/pomuzeme-i-vam a www.facebook.com/fandimamam

Dejte o sobě vědět
Dny se krátí a slunce ubývá. Dejte o sobě a vašich pejscích vědět. Stačí malé světlo na obojku nebo reflexní páska. Pro projíždějící cyklisty v parku pak budete hned viditelnější a vyhnete se případné kolizi.

Zachraňte ježky
Uvidíte-li ježka, který se ve dne pohybuje venku, volejte vždy do záchranné stanice na tel.: 773 772 771. Ježci, kteří se pohybují ve dne, jsou osířelá mláďata bez matky nebo zranění a nemocní jedinci. Ježci jsou noční živočichové a ve dne za normálních okolností spí ukryti v denních hnízdech. Nezáleží na tom, jak je ježek velký, kolik váží či zda je jaro, léto, podzim, nebo zima. Pravidlo, že ježek pohybující se ve dne znamená ježek v nouzi, platí obecně. www.lhmp.cz/stanice

Vítání občánků
Slavnostní přivítání vašich dětí se uskuteční 21. a 28. listopadu a 12. prosince od 14, 14.30 a 15 hodin. Pokud máte o účast zájem, kontaktujte prosím Kristýnu Philippovou, tel.: 220 144 014, email: philippovak@praha7.cz.

Tančírna v Domovině
Rádi tančíte? Nezapomeňte na pravidelné tančírny v kulturním zařízení Domovina v ulici Na Manínách 32, a to 7. listopadu a 5. prosince od 14 do 17 hodin. K tanci i poslechu vám tradičně zahraje Color club Josefa Šráma. Vstupné je 30 korun.

Babička ze sousedství
Jste aktivní senior, hledáte smysluplné využití volného času nebo vidíte svá vnoučata jen zřídka a rádi byste byli užiteční? Připomínáme, že o sobě můžete dát vědět na nástěnkách projektu Babička ze sousedství. Nástěnky naleznete ve všech Informačních centrech Prahy 7 a ve 2. patře radnice u kanceláře č. 276. Konkrétní podmínky spolupráce rodin a seniorů jsou zcela na domluvě zúčastněných stran a projekt je samozřejmě otevřený i všem dědečkům.

Přání jubilantům
Je mezi vašimi přáteli či členy rodiny někdo v očekávání vzácného životního jubilea nebo čeká přímo vás? Oslavence či oslavenkyni se 70, 75, 80, 85, 90 či více svíčkami na narozeninovém dortu milerádi navštívíme a poblahopřejeme osobně. V případě zájmu kontaktujte prosím K. Philippovou, tel.: 220 144 014, email: philippovak@praha7.cz.

Jubilejní snátky
Dlouhý společný život v manželství se dnes stává opravdovou vzácností. Čeká vás v tomto roce 50., 55., 60. i víceleté výročí svatby? Rádi bychom vám při této příležitosti uspořádali slavnostní obřad v obřadní síni nebo u vás doma – dle vašeho přání. Obřady se konají zpravidla v pátek v obřadní síni Prahy 7, Nad Královskou oborou 17, vchod z Čechovy ulice, nebo je možné dohodnout i individuální termín. Obřady jsou pro občany bezplatnou službou. Svatební jubilea nám mohou oznámit i rodinní příslušníci nebo přátelé manželské dvojice. Informaci nám prosím sdělte na tel.: 220 144 014, email: philippovak@praha7.cz nebo nás navštivte osobně na ÚMČ Praha 7 (nábř. Kpt. Jaroše 1000), kancelář č. 276.

Pro majitele psích mazlíčků
Znáte správnou sazbu poplatku za vašeho pejska? Víte, kdy je poplatek splatný? Potřebné informace vám rádi sdělí na tel.: 220 144 196 nebo na emailu: vilimovskaj@praha7.cz.

Soutěž na gastroprovoz
MČ Praha 7 hledá provozovatele velkokapacitní kuchyně v domě s pečovatelskou službou Tusarova 42/1601. Více informací na www.praha7.cz, v sekci nebytových prostor.

Velkoobjemové kontejnery	vždy 16–20 hodin
Letohradská × U Letenského sadu	4. 11. , 2. 12. 2019
Šimáčkova proti domu č. 8	5. 11. , 3. 12. 2019
Čechova × Nad Královskou oborou	4. 11. , 2. 12. 2019
Osadní × Dělnická	25. 11. , 30. 12. 2019
U Vody × Jankovcova	11. 11. , 9. 12. 2019
Za Papírnou	19. 11. , 17. 12. 2019
U Průhonu × Na Manínách	19. 11. , 17. 12. 2019
U Studánky 22 × Malířská	11. 11. , 9. 12. 2019
Jana Zajíce × U Sparty	18. 11. , 16. 12. 2019
Ortenovo nám. × U Pergamenky 7	18. 11. , 16. 12. 2019
Tusarova 5	12. 11. , 10. 12. 2019
U Městských domů × Poupětova	12. 11. , 10. 12. 2019
Pplk. Sochora proti domu č. 14	25. 11. , 30. 12. 2019
Tusarova 52	5. 11. , 3. 12. 2019

Do velkoobjemového kontejneru patří: starý nábytek, koberce a linolea, zrcadla, umyvadla, vany a WC mísy, staré sportovní náčiní, autosklo a kovové předměty.

Do velkoobjemového kontejneru nepatří: živnostenský odpad, nebezpečný odpad (autobaterie, zářivky, barvy, rozpouštědla, motorové oleje a obaly od nich), bioodpad, stavební odpad, pneumatiky, elektrospotřebiče, televizory a PC monitory, počítače, lednice, mrazáky a sporáky.

Odpad je možné odevzdat i ve sběrných dvorech a ve stabilních sběrnách nebezpečných odpadů. Sběrný dvůr hl. m. Prahy, Voctářova (pod Libeňským mostem), Praha 8, tel.: 731 909 653, provozní doba: Po–Pá 8.30–17 hodin, v letním období do 18 hodin, So 8.30–15 hodin. Zde přijímají všechny druhy odpadů.

Hobuleť

11/2019

Hobuleť – periodický tisk územního samosprávného celku
Vydává Úřad městské části Praha 7, nábr. Kpt. Jaroše 1000, IČ: 00063754
Evidenční číslo MK ČR: E 12070, vychází 11 × ročně

Šéfredaktorka Ing. Klára Janickí, hobuleť@praha7.cz, 220 144 142.
Inzerce Petra López, lopezp@praha7.cz, 220 144 185.
Redakce Natalie Kolláriková, kollarikovan@praha7.cz, 220 144 253. Uzávěrka vždy 1. dne v měsíci, nevyžádané rukopisy se nevracejí, za věcnou správnost odpovídají autoři a inzerenti. Zasláním příspěvku nevzniká nárok na jeho otištění.
Redakční rada Mgr. Tomáš Bartovský, PhDr. Richard Biegel. Ph.D., Mgr. Hana Holubkovová, Ing. Klára Janickí, Jana Jebavá, Iveta Lysoňková, Jan Svoboda, Bc. Sylva Svobodová, Ing. Jiří Štěpán, Martin Tománek, Bc. Lukáš Tůma
Grafická úprava a sazba Petr Bosák, Robert Jansa, Adam Macháček (20YY Designers)
Ilustrace na obálce Václav Havlíček
Tisk Mafra, a. s. **Distribuce** Česká pošta, s. p. **Náklad** 30 000 výtisků
Hobuleť 11/2019, vydán 25. 10. 2019 v Praze 7.

Stránka pro cizince je realizována v rámci projektu MČ Praha 7 Podpora integrace cizinců na území MČ Praha 7 v roce 2019, který finančně podporuje Ministerstvo vnitra ČR.

Hledáte zajímavou práci na Sedmičce?

Pečovatelské centrum Praha 7 přijme do odlehčovacího centra Kamenická:

Zdravotní sestru na D/N směny
Náplní práce budou zdravotnické úkony u seniorů – podávání léků, aplikace injekcí, inzulinu, ošetřovatelství apod. Nástup možný ihned. Požadavky: min. SS vzdělání, odborná způsobilost dle zákona 96/2004 Sb.; empatie, trpělivost a profesionální jednání; trestní bezúhonnost; schopnost týmové spolupráce; odolnost vůči stresu, dobrý zdravotní stav a ochota pracovat i na nočních směnách. Nabídka: platové ohodnocení dle praxe a vzdělání (10. platová třída); proplácení přesčasů, víkendů a svátků; pravidelné školení a supervize; profesní růst; stabilní zázemí příspěvkové organizace, benefity (stravenky, sick days, poukázky na sport a kulturu aj.); rodinná atmosféra, vstřícný kolektiv. Více informací poskytně R. Horažďovská na tel.: **725 714 180.**

Pečovatelku /pečovatele na D/N směny
Hlavní náplní práce bude celodenní péče o seniory u lůžka – pomoc při osobní hygieně, běžných úkonech péče o vlastní osobu vč. podávání stravy, případně při aktivizačních činnostech; komunikace s rodinnými příslušníky aj. Nástup možný ihned. Požadavky: zájem o práci se seniory, empatické jednání; pečlivost a komunikativnost; trestní bezúhonnost; schopnost týmové spolupráce; odolnost vůči stresu, dobrý zdravotní stav; ochota ke službám v noci i o víkendech. Nabídka: nástupní plat dle praxe a vzdělání – 22500 - 24500 Kč, proplácení přesčasů, víkendů a svátků, další finanční odměňování; zaškolení a průběžná podpora, supervize; program vzdělávání a profesního rozvoje; stabilní zázemí příspěvkové organizace, benefity (stravenky, sick days, poukázky na sport a kulturu aj.); rodinná atmosféra a vstřícný kolektiv. Základní informace získáte na tel.: **220 874 601.**

Brigádní výpomoc na D/N směny na pozice: pečovatel/ka (D/N); řidič-recepční (D); pracovník v kuchyni (D)
Požadavky: trestní bezúhonnost; zájem o práci se seniory; schopnost týmové spolupráce; odolnost vůči stresu, dobrý zdravotní stav; ochota ke službám o víkendech (nepravidelně). Nabídka: spolupráce na DPP; hrubé platové ohodnocení 120-140 Kč/hod. (dle pozice a kvalifikace); důkladné zaškolení; smysluplná práce; rodinná atmosféra a vstřícný kolektiv. Základní informace získáte na tel.: **220 874 601.**

Životopis (vzdělání, praxe, kontakt) se stručným motivačním dopisem pošlete na hr@pcp7.cz.

www.pecovatelskecentrum.cz/pracovni-mista.html

POHŘEBNÍ ÚSTAV HL. M. PRAHY
Příspěvková organizace hl. m. Prahy

Poskytujeme kompletní služby v pohřebnictví na těchto adresách:

P - 8, Pobřežní 72, tel. č.: 222 861 120
P - 6, Národní Obrany 39, tel. č.: 233 340 227
P - 1, Staroměstské nám. 17, tel. č.: 224 826 455

www.pohrustav.cz

**Generali je tu pro lidi.
A já také.**

Ing. Irena Jeřichová
Váš osobní poradce

Tel.: 603 195 104
Ovenceká 4, Praha 7 - Letná

Provozovna zástupce Generali Distribuce a.s., členu Skupiny Generali.

**Hledáme nové kolegy a kolegyně
pro naši prodejnu**
Praha-Holešovice, Centrum Stromovka

Prodavač/ka

NÁSTUPNÍ MZDA **25 500 Kč** MZDA PO 3. ROCE
MZDA PO 1. ROCE **26 500 Kč**
MZDA PO 2. ROCE **27 500 Kč**

28 500 Kč
35 HOD/TÝDEN

kariera.lidl.cz

Hostinec Na Kovárně / Kamenická 17
13. 11. 2019, 17:30

**AŽ JE VÁŠ
HLAS SLYŠET!**

Chcete upozornit na problém ve svém okolí? Nevíte, na koho se obrátit? Přijďte nám to říct! Zastupitelé ODS jsou tu pro vás každou druhou středu v měsíci. Společně řešení najdeme.

@odsp7 602 508 328

ODS

KOUPÍME VÁŠ
ČINŽOVNÍ DŮM
— ČI SPOLUVLASTNICKÝ PODÍL —

t: 603 247 875 www.bytovedomy.cz

**Diabetologická ambulance
Salveo Praha s.r.o.**

MUDr. Kateřina Jílková
Lékařský dům, Tovární 12
přijímá nové pacienty

tel.: 212 343 023; 607 045 424
www.diabetologie-praha7.cz

jamming
malování
bez
bariér

experimentální výtvarné workshopy na Letné
nejbližší termíny: 2. 11., 16. 11., 30. 11.
více na www.jamming.cz

pořádá: Barvolam, z. s. / podporují: MINISTERSTVO KULTURY ART DISTRICT

Lékárna
MEDICON Pharmacentrum

Výhodné ceny v naší lékárně

Oscilloccinum®
30 dávek
705,-
589,-
(1 tableta = 4,17 Kč)

Centrum A-Z
vánoční balení
100+30 tablet
599,-
539,-
Pro členy klubu 519,-
(1 tableta = 3,99 Kč)

**GS Condro®
DIAMANT** 120 tablet
832,-
679,-
(1 tableta = 5,66 Kč)
Pro členy klubu 639,-
(1 tableta = 5,33 Kč)

NUROFEN®
Pro děti, perorální
suspenze 100 ml
139,-
109,-

Klub Pharmacentrum
Odměňujeme za věrnost a přinášíme
spoustu akčních cen a výhod.

Lékárna PHARMACENTRUM Holešovice
Plynární 1617/10, 170 00 Praha 7
Po-Čt 8-18h, Pá 8-17h

Cílem tohoto reklamního sdělení není podpora zvýšeného užívání léků. Doplnky stravy nenahrazují pestrou stravu ani zdravý životní styl.

Centrum Stromovka
otevívá 21. listopadu!

Nově vzniklé nákupní, volnočasové a kancelářské **Centrum Stromovka** na Praze 7 v Holešovicích, otevře své dveře veřejnosti poprvé ve čtvrtek 21. listopadu. Na ploše 15 700 m² nabídne **více než 90 obchodů a služeb**, ale také na **5 500 m² kancelářských prostor** a **500 parkovacích míst**, z nichž část bude vyhrazena pro obyvatele Prahy 7, kteří si je budou moci pronajmout.

Jde o první nákupní centrum, v jehož prostorách bude k dispozici zákazníkům také **supermarket Lidl**, který svým zákazníkům nabídne kvalitní potraviny v prostředí moderní prodejny.

Pro rodiče s dětmi zde bude **hlídaný dětský koutek** o rozloze 200 m² a zájemci o sport určitě rádi využijí **fitness studio FITINN**. Součástí centra je i **PARKet** – zóna nabízející zajímavé gastronomické koncepty. Téměř celé jedno patro je věnováno právě restauracím. Samozřejmostí bude porcelánové nádobí s nerezovými příbory. A vítání tu budou i domácí mazlíčci!

Více informací najdete na: www.centrumstromovka.cz

**Dejte o sobě vědět v Hobuletu ● Nejvyšší počet
výtisků ze všech regionálních časopisů v Praze 7
● Každý měsíc přímá distribuce do schránek ●
Kvalitní informační servis ● 70 % obyvatel Prahy 7
čerpá informace o dění na Sedmičce z Hobuletu**

(nezávislý průzkum organizace Schola Empirica)

Ceny inzerce
celostrana 31.000 Kč
1/2 strany 14.000 Kč
1/4 strany 5.700 Kč
1/8 strany 2.100 Kč

(Ceny jsou bez DPH)

Více informací o možnostech inzerce a slevách naleznete na
www.hobulet.cz nebo nás kontaktujte přímo na tel.: 220 144 185,
mail: lopezp@praha7.cz.